

ARBEJDER AF M. RØRBYE,
OMTALTE I REJSEDAGBØGERNE 1834—41

- (Der henvises til følgende auktioner, fortegnelser og udstillinger:
- 1) „Fortegnelse over afgangne Professor og Historiemaler, Ridder *Martinus Rørbyes* efterladte Samling af Kunstsager, bestaaende af Malerier, Skizzer og Studier, originale Tegninger, Compositioner, Gjennemtegninger, Ra-deeringer, deels af den Afdøde, deels af andre Kunstnere, af Gibsafstøbninger, Maler-Apparater og Farver, Klædningsstykker, henhørende til Naticnaldragter, Bøger og Kobberværker, hvilke Gjenstande bortsælges ved offentlig Auction Torsdagen d. 22 Februar og følgende Dage i Kunstforeningens Locale, Østergade Nr. 13. . . . Kjøbenhavn d. 4. Februar 1849.“ (*Aukt. 1849*).
  - 2) „Fortegnelse over endeel Malerier, Tegninger, Kobberstik, Raderinger og Lithographier m. m., nogle Kunstgjenstande og Bøger m. m., samt endeel Møbler og Effecter. . . . Alt tilhørende afdøde Professor og Historiemaler M. V. Rørbyes og ligeledes afdøde Enkefrues Boe og som bortsælges ved Auction i Gaarden Nr. 33 (gl. nr. 215) i Aabenraa. . . . Kjøbenhavn 1860.“ (12. marts solgtes malerier og tegninger). *Aukt. 1860*.
  - 3) Winkel & Magnussens Kunstauktioner (*W. & M.*): andre auktionsfirmaer citeres uforkortet. De anførte data svarer til salgsdagene, forsaavidt som disse har kunnet fastslaaes.
  - 4) Rørbyes fortegnelse 1839. *Rørbyes fortegn.*
  - 5) „Fortegnelse over M. Rørbyes Arbejder som Vejledning ved Udstillingen i Kunstforeningen Marts-April 1905. København 1905.“ *Fortegn. 1905*.
  - 6) Rørbye-udstillingen i Kunstforeningen, februar 1838 (anmeldt i Dansk Kunstblad, bd. 3, nr. 1, sp. 1-7). *Udst. Kunstforen. 1838*.
  - 7) Charlottenborg-udstillingerne (se Carl Reitzel: Fortegnelse over danske Kunstneres Arbejder etc. Københ. 1883 = *Reitzels Udst. fortegn.*). *Udst. Charl.*
  - 8) „Arbejder af M. Rørbye. Kunstforeningen 14.-30. September 1930.“ *Udst. 1930.*)

A. MALERIER

(studier, skitser og fuldførte kompositioner):

(billederne er hovedsagelig malt paa papir, opklæbet paa lærred)

1834.

Schweiz.

1. PARTI FRA CHAMONIX

„*Chamony*“. 6/9. „Malet en lille Skitse om Formiddagen, siden tegnet lidt.“

2. PARTI VED AARE-FLODEN (MEIRINGEN).

17/9. „Gjort en Tuur opad Bjærgtet paa den anden Side af Aar(e) til

Rosenloui, malet et lille Partie...“ Jf. „ved Rosenloui“. Skitsebogsblad. Bly og vandfarve.

3. PARTI VED KIRCHET, HASLI IM GRUND, BERNER OBERLAND.

20/9. „Malet et lille Partie paa Kischet (læs: Kirchet) oppe i (Hasli) Dalen.“

4. PARTI MED UDSIGT TIL HASLI IM GRUND.

21/9. „Malet et Partie med *Udsigt til Haslie im Grund*, urolig Plads da næsten heele Dalens Befolkning passerede forbi til Kirke...“

Italien.

5. KLOSTERGAARDEN S. GIOVANNI IN LATERANO I ROM. 30 × 40. „Rom 1834“.

Udst. Kunstforeningen 1838. Aukt. 1849, nr. 19. Fortegn. 1905, nr. 52. Ny Carlsberg Glyptotek.

21/11. Rom. „Begynt idag at male et lille Partie ude i *S. Giovanni in Laterano*, men det var næsten for koldt at sidde i Skyggen inde i Gangen, hvor jeg var.“ 24/11. „Malet om Formiddagen i *S. Giovanni in Laterano*.“ 25/11 id.

6. EN ROMERSK EREMIT. Aukt. 1849, nr. 18. Fortegn. 1905, nr. 244.

28/11. „Om Formiddagen malet en *gammel Eremit* hjemme.“ Jf. fortegn. 1905, nr. 57: *En Tiggermunk*. „Rom 1834. MR.“ 41 × 32.

7. BORGGAARD MED BRØND. CASTEL SERMONETA. „Seramoneta 1834“. 33 × 42.

Fortegn. 1905, nr. 56, udst. 1930, nr. 31. Smaa Kunstbøger, s. 28.

4/12. „... malede ... om Formiddagen et Partie i Slotsgaarden i den høist interessante gamle Borg i Byen...“ Motiv sst. 23 × 29, farvelagt tegning (Aukt. W. & M. 22/2-27, nr. 96; fejlagtigt benævnt: Italiensk torveplads).

1835.

8. TO HYRDEDRENGE, SIDDENDE VED ILDEN. „Roma 1835“. 22 × 29. Aukt.

1849, nr. 41. Iflg. fortegn. 1905, nr. 65, er ansigterne senere udførte af W. Marstrand. Forarbejde til 8a.

Brev til moderen, Rom 16/2. „... jeg ... havde et lille Malerie færdigt, der forestiller 2 *Hyrdedrenge ved en lille Ild, en Vintermorgen i Campagnen* imellem Rom og Albano... De sidde ved en Ild, som de jo bruge overalt dær, blodt for at varme Hænderne.“ (Brev fra R. til Eckesberg. Ill. Tid. 1877, S. 443).

8a. TO HYRDEDRENGE I DEN ROMERSKE CAMPAGNE. „M. R. Roma 1835“.

1834-35. 50 × 62. Rørbyes fortegn., nr. 38. Udst. Charl. 1836. Fortegn. 1905, nr. 66. Se „Kunst i privat Eje“ III, s. 249. Mindre gengivelse, jf. s. 4.

18/12. „Endelig idag begynt at anlægge et lille Malerie.“ 29/12. „Malede en Hund for at bruge til mit Malerie.“ Jf. Sagf. Aukt. 3/11-42, nr. 144: Kunstnerens Hunde, bet. M. R. 1834. 25 × 29. 30/12. „I Campagnen

- ... malet et lille *Studie* derude til mit Malerie." (Jf. fortegn. 1905, nr. 53; landskabsbaggrund).
- 2/1. „Begynt at male op paa mit Malerie.“ 4/1. „Malet hjemme ...“
Idem: 5/1, 6-7/1, 9/1, 11/1, 15/1, 19/1, 23/1. 26/1. „Endt mit lille Malerie.“ 16/1. „... havt Besøg af (J. L.) Jensen og Valgreen (O. H. Wallgren, se tegninger, nr. 23), som kom for at see mit Malerie.“
9. PARTI AF CAMPAGNEN VED ACQUA ACETOSA.
27/1. „Gjort en Tuur ud i Campagnen til Aqua Ascetosa (læs: Aqua Acetosa) med Philipsen. Jeg *malede lidt derude*; men den stærke Blæst tillod mig ikke at fuldføre det.“ Jf. „*Parti af den romerske Campagne, Tiberen og Monte Soracte*.“ Aukt. 1849, nr. 22, fortegn. 1905, nr. 61, udst. Dansk Kunst fra Italien 1909, nr. 315; udst. 1930, nr. 32. „Mit bedste Kunstværk“, 1941, nr. 224 (billedhefte, nr. 60). Forestiller den siddende figur C. J. A. Philipsen?
- 9a. BRO OVER TEVERONE. „Rom 1835“. 24,5 × 36,4. Tidl. Joh. Hansens sml., nr. 1636. Afb. i „Rom og Danmark“ III, 1, s. 12.
2/2. „Gaaet ud af Porta Salara (læs: Salaria) til Broen (*Ponte Salario*) over Teverone (Anio-floden) ude i Campagnen, som jeg malede. Jeg tilbragte det meste af Dagen der ...“ 3/2. „Malet hjemme ...“
10. PARTI AF ET MUNKEKLOSTER I NÆRHEDEDEN AF ROM. „MR Rom 1835“. 28 × 35. Udst. Charl. 1836 (se Reitzels fortegn.). Jf. Rørbyes fortegn. nr. 46. Fortegn. 1905, nr. 63, jf. nr. 97.
30/1. „Gjort en Tuur med Philipsen ud af Porta Sallaria og 7 a 8 Millier (miglie) ud i Campagnen til et forladt Kloster, hvor vi malede hele Dagen og kom først tilbage, da det var ganske mørkt.“ 4/2. „Gjort en Tuur ud i Campagnen af Porta Salaria med Philipsen. Jeg malede der i et forladt Kloster, St. Giubileo, der ligger langt ude og kom først til Byen Kl. 6 dygtig trætte.“ 9/2. „Malet hjemme og begynt paa et lille Malerie, som Jensen (blomstermaleren J. L. J.) skal have til Bytte for et af hans.“ 10/2, 12/2, 14/2. „malet hjemme.“ 15/2. „Gjort mit lille Malerie færdig til Jensen og om Formiddagen afleveret det og modtaget hans til Bytte.“
- (Brev til moderen, Rom 16/2): „Jeg har ogsaa foruden dette (Hyrdrengene ved ilden, se nr. 8) malet nogle smaae Studier efter Naturen, og et lille Malerie til Jensen; det er en *Munk, der sysler med Blomster i en aaben Hal i et Kloster*, en anden gammel Munk kommer med sin fulde Kurv tilbage fra en Vandring; dog dette lader sig jo ikke beskrive, Du faar det at see, naar han kommer hjem; jeg malede det til Bytte for et lille Malerie af ham, som det morer mig at have (formentl. identisk med aukt. 1849, nr. 14: „Jensen, En Vase med Viindrue; foran Blomster paa et Bord“); jeg sender det rimeligviis hjem med den gode Leilighed med Fregatten ...“ Jf. ovennævnte brev fra R. til Eckersberg, Rom, 31/3-1835, geng. i Ill. Tid. 1877, s. 443: „Jeg har ogsaa malet et lille Malerie med Munke til Jensen ...“.

11. FRA CERVARA-GROTTERNE.

19/2. *Cervara*. „... tilbragt det meste af Dagen dær med at male og besøge disse interessante Huuler. 20/2. „Malet ... paa det lille Studie fra igaar.“ 27/2. „Gjort en ret morsom Tuur ud til Cervara med Jensen og Valgreen, og da vi vare komne derud, kom ogsaa Wulff efter. Vi tilbragte heele Dagen der med at male og kom først tilbage, da det var mørkt.“ 28/2. „Malet hjemme.“ Jf. aukt. 1849, nr. 23: Parti af de antike Stenbrud ved Cervara ved Rom (solgt til J. L. Jensen. Fortegn. 1905, nr. 225). Nr. 33: Klippehule ved Cervara. 1835. Fortegn. 1905, nr. 226). Nr. 34: Ved Cervara; den romerske Campagne. 1835. (Fortegn. 1905, nr. 227). Nr. 94: Parti af Hulerne ved Cervara (Fortegn. 1905, nr. 228). Aukt. W. & M. 12/10 1942, nr. 232: Jæger i en Klippehule. Cervara. 1835. Afb. i „Rom og Danmark“ III, 1, s. 23.

12. PARTI AF COLOSSEUM I ROM. „Rom 1835“. 32 × 42. Aukt. 1849, nr. 21. Fortegn. 1905, nr. 64. – Jf. Kopi efter Eckersbergs billede (Hannover nr. 159), 26 × 37,5; solgt paa Thorvaldsens Museums auk. 1/10-1849. 9/3. „Malet lidt henne i Colliseummet.“ 11/3. „Malet et lille Studie i Collisect.“

13. PONTE SODO VED ISOLA FARNESE (VEJI).

13/3. *Ponte Sodo, Isola Farnese*. „... kom ... til det nuværende Isola Farnese, fordum Veii (etruskerbyen) ... malede lidt og vendte med de andre (løjtnant Wulff og den svenske maler Wallgren, se nr. 8a) ... tilbage i Maaneskin.“ 14/3. „Om Formiddagen malet det lille Partie med Ponte Sodo færdigt.“ 15/3. „Malede en lille Figur efter Wulff, der var saa god at staae Model.“ 17/3. „Det blæste stærkt, men vi (R. og Wulff) kom dog varme til Ponte Sodo. Vi malede der og begav os kolde paa Veien kl. 4 ...“

14. PONTE SODO VED ISOLA FARNESE.

31/3. „Malet om Formiddagen paa et lille Malerie ved *Ponte Sodo* ved Isola ...“ 1/4. „Fuldendt Anlægget af mit lille Malerie.“ 7/4. „Malet et lille Studie til mit Malerie.“ 8/4. „... begynt at male paa mit lille Malerie.“ Fortsætter 9/4, 10/4, 11/4, 13/4.

15. UBEKENDT MOTIV.

24/3. „Begynt paa et lille Malerie til Adam Müller til Gjengæld fordi han malede *Roses Portrait*.“ 25/3. „Endt det lille Malerie.“ Jf. brev fra Rørbye til Eckersberg, geng. i Ill. Tid. 1877, s. 443. Rom, 31/3: „... og ligeledes (kommer hjem med fregatten) et lille Malerie som jeg skylder Adam Møller fordi han havde malet min Forlovedes Portrait.“

16. CASA DEL POETA TRAGICO. POMPEJI. Udst. Kunstforen. 1838.

1/6. *Pompeji*. „Jeg malte et lille Studie i *Casa del Poeta (tragico)*.“ Jf. akvarel med samme motiv. 30 × 23,5. Tidl. Gisselfeld; Kat. 1918, nr. 318.

17. NEPTUNTEMPEL I PAESTUM. „Pestum 1835“. 29 × 42. Udst. Kunstforen.

1838. Aukt. 1849, nr. 42. Fortegn. 1905, nr. 67.
6/6. „Jeg stod op med Solen og malede mit Studie færdigt.“ Se 1949, s. 82, samt note 39.
18. MOTIV FRA PROCIDA. Jf. Aukt. 1849, nr. 31: Strandparti. Procida.
23/6. *Procida*. „Begynt at male paa et lille Studie...“ 24/6. „Malet om Formiddagen.“
19. ET BRÆNDEDE SKIB. SCENE FRA PROCIDA. „Procida 1835“. 29 × 42. Aukt. 1849, nr. 32. Udst. Kunstforen. 1838? Fortegn. 1905, nr. 71.
23/6. „Aftenen var igjen smuk. Jeg spadserede omkring i alle Kroge i Byen og morede mig herligt paa Torvet, hvor man opbrændte en gammel Baad i Regard af St. Giovanni-Festen imorgen.“ 24/6. „Om Formiddagen malede jeg Aftenscenen fra igaar, da Baaden blev brændt.“
20. LOGGIA PAA PROCIDA. „Procida 1835“. 40¹/₄ × 33. Udst. Kunstforen. 1838? Fortegn. 1905, nr. 69. Aarhus Mus. Afb. i Smaa Kunstbøger, s. 29. Jf. gentagelse med figurer 1841, nr. 92.
27/6. „Om Eftermiddagen begynte jeg at male den smukke Loggia foran Huuset, som jeg ret gjør med Lyst, da den er noget af det smukkeste, jeg har seet af saadant.“ 29/6. „Malet lige fra Kl. 7¹/₂ Morgen til Kl. 8 Aften uafbrudt. Jeg fik ogsaa mit Studie færdigt og er glad derved.“
21. MOTIV FRA PROCIDA. Jf. Aukt. 1849, nr. 30: En Skrænt med Cactusplanter, i Baggrunden Vesuv. Udst. 1930, nr. 34. Auktion W. & M. 1/4-41, nr. 192a.
1/7. *Procida*. „Malet en Skizze ... oppe ved Telegrafren.“
22. HAVEN I CAPUCINERKLOSTRET. SORRENT.
7/7. *Sorrent*. „... begynt om Formiddagen paa et Studie i *Capudsiner-Haugen* ...“ Forts. 8/7, 9/7, 11/7 færdigt. „Jeg troer, det er ikke bleven saa slet. Munkene synes ogsaa forfærdelig godt derom.“
23. SAMME MOTIV.
13/7. *Sorrent*. „Begynt et andet Studie i *Klosterhaugen*.“ Forts. 14/7, 15/7, 17/7.
24. KLOSTERGANG MED EN MUNK. „Sorrent 1835“. 40,5 × 29. Aukt. nr. 39. Fortegn. 1905, nr. 76. Tidl. Gisselfeld, Kat. nr. 319.
18/7. *Sorrent*. „Begynt et andet lille Studie i Klostret.“ 19/7 forts., 20/7 endt.
25. KLIPPEPARTI VED SORRENT. Jf. Aukt. 1849, nr. 37. Aukt. W. & M. 30/11-38, nr. 169.
7/7. *Sorrent*. „... Begynt ... om Eftermiddagen paa et (studie) nede imellem Klipperne.“ Forts. 9/7, 10/7 (endt).
26. KLIPPEPARTI VED SORRENT. Jf. Aukt. 1849, nr. 37. Fortegn. 1905, nr. 249.
13/7. *Sorrent*. „Om Eftermiddagen malede jeg paa mit *andet Studie af Klipperne* ...“ Forts. 15/7, 17/7.
27. PARTI AF FRANCISKANERKLOSTRET I SORRENT. „Sorrent 1835“. 33 × 48.

- Aukt. 1849 nr. 38. Udst. Kunstforen. 1838? Fortegn. 1905, nr. 75. Udst. Dansk Kunst fra Italien, nr. 317.
21/7. „Begynt et lille Studie i *Klosteret St. Francesco*.“ Forts. 22/7, 23/7 endt.
28. FRANCISKANERKLOSTRET I SORRENT. Aukt. 1849, nr. 35 el. 36 (Klostergang). Fortegn. 1905, nr. 247 el. 248.
25/7. „Begynt et andet lille Studie i *Klosteret St. Francesco*.“ 26/7 endt.
29. GAARD I CASTELLAMMARE. I BAGGRUNDEN VESUV. „Castellammare 1835“. 30 × 43. Fortegn. 1905, nr. 224. Aukt. W. & M. 10/6-42, nr. 43.
29/7. *Castellammare*. „... malede ... en Kortile (gaard) i et Huus oppe i Byen.“
30. KLOSTERGAARD I AMALFI. Aukt. 1849, nr. 29. Fortegn. 1905, nr. 221.
1/8. *Amalfi*. „Begynt om Formiddagen et Studie i *Klostergaarden* (i det tidl. Cäppucinerkloster).“ Forts. 3/8, 4/8, endt 5/8.
31. PERGOLA I AMALFI, MED UDSIGT MOD HAVET. „Amalfi 1835“. 33 × 50. Udst. Kunstforen. 1838. Fortegn. 1905, nr. 72.
1/8. „(Begyndt) om Eftermiddagen et (studie) i Haugen.“ 7/8. „Begynt paa et Studie i Haugen ...“ Forts. 8/8, 9/8, 10/8 (endt). – Gentagelse 1844. Fortegn. 1905, nr. 146. Udst. Dansk Kunst fra Italien, 1909, nr. 492. „Af Hans Majestæt Kongen for et Malerie forestillende en Pergola ved Amalfi med Figurer ... 300 Sp. (Regnsk. 10/2-1845).“
32. UDSIGT TIL HAVET GENNEM DØREN PAA EN FISKERHYTTE VED AMALFI. „1835 Amalfi“. 32 × 48. Aukt. 1849 nr. 28? Fortegn. 1905, nr. 73, Bregentved. Forarb. til nr. 140. 11/8. „Begynt ... et Studie nede ved den lille *Marino*, hvoraf jeg tænker siden at gjøre et Malerie, da det heele Kommers med Fiskerne der er meget malerisk.“ 12/8. „Fortsat mit Studie i *Fiskerhuset*.“ 13/8, 14/8, 15/8 (endt). – Forarb. til maleri 1843: „Af Kunstforeningen for et Malerie forestillende en *Fisker Familie ved Amalfi* ... 130 Sp.“ (Regnsk. 21/11-1843).
33. GARTNERDRENG. AMALFI. „Amalfi 1835“ 29,5 × 21,5. Fortegn. 1905, nr. 74 som „Marinaro“. Bregentved.
16/8. *Amalfi*. „Jeg malede om Formiddagen den lille *Gartner Nicolo* her.“
34. PARTI AF TORVET I AMALFI. Udst. Charl. 1838. Fortegn. 1905, nr. 222.
18/8. „Begynt ... at male paa mit Studie af *Torvet*, der vil blive en haard Nød at knække; men jeg sidder temmelig rolig, da jeg har lejet André, Ciceronens Søn, og han holder ryddeligt for Drengene og andre Gabere.“ Forts. 19/8-21/8. „Det hænder undertiden, at Drengene ikke vil lystre, naar André byder dem at gaae, og da kommer (Mutter) Sian (Gian?) med en stor Stok og Skræderen med sin Sax ham strax til Hjælp og driver Alt paa Flugten. Jeg er under deres særdeles Protection og roses uhyre til deres Bekjendte.“ 22/8. „Hvad der især opvækker deres (tilskuernes) Forundring er, at man kan see Fangerne i Arresten bag Gitteret og Boutiquerne med Aqua fresca.“ Id. 24/8, 27/8, 28/8, 31/8 (endt).

Grækenland.

35. PARTI MED THESEUSTEMPLET.

6/11. *Athen.* „Tegnede og malede.“ 7/11. „Jeg malede om Formiddagen; ved Siden af min Plads er et Slagterie ved en Hule, det er græseligt at see, hvorledes Grækerne forfare med deres Arbeide dær.“

11/11. „Jeg endte om Formiddagen mit lille Studie med *Teseus Templet*, som jeg halvt havde opgivet for det slette Veier de foregaaende Dage.“

36. PARTI VED ILISSOS-FLODEN MED PIRÆUS I BAGGRUNDEN.

13/11. *Athen.* „Om Eftermiddagen gik jeg . . . ud til Ruinerne af Broen ved Stadium (Stadion), hvor jeg begynte et lille Studie, hvor jeg har Piræus i Baggrunden, Acropolis, Philopappos (Monumentet paa Mousseionhøjen), Søilerne af Juppiter Olympius (Olympieion) Halle og Hadrians Port i Mellemgrunden; i Forgrunden Ilissus (Ilissos-floden).“

19/11. „ . . . henimod Middag begynte igjen den hæslige Blæst, og det var med Nød og neppe, at jeg om Eftermiddagen fik ænt mit *Studie mod Acropolis nede fra Ilissus*. Malerkassen var nær blæst mig af Haanden og jeg frøs som en Hund, da jeg var færdig og løb hjem.“

37. UDSIGT IMELLEM SØJLERNE AF PARTHENON. I BAGGRUNDEN HAVNEN VED PIRÆUS OG BJÆRGENE PAA MOREA. Signeret og dateret 1836. 51 × 66. Udst. Charl. 1838 og Kunstforen. s. a. (samme billede?). Fortegn. 1905, nr. 78. Jf. studien Græker der ryger pipe i et græsk tempel (Parthenon). Udst. 1930, nr. 39a.

19/11. „Om Formiddagen begynte jeg et *Studie paa Acropolis med en Udsigt mellem et Par Søiler i Partenon*. Det var en af de yndige Novemberdage her, der ikke giver en Sommerdag noget efter i Skjønhed og har det forud, at Varmen ikke generer; jeg malede derfor med Lyst . . .“ 21/11. „Malede en Figur paa mit Studie paa Acropolis . . .“

22/11. „B(indesbøll) og jeg vare dær (paa Akropolis) ganske eene . . . Jeg malede rask løs paa mit Studie.“ 23/11. „Jeg ænte mit Studie mellem Søilerne og fik strax Bestilling paa et Malerie efter dette af en Englænder, Sir Watson . . .“ (endt 5/12).

38. MOTIV FRA AKROPOLIS.

27/11. *Athen.* „Da jeg var begynt at *male deroppe* (paa Akropolis), kom Sir Watson og bestilte igjen foruden det han tidligere allerede havde bestilt sig endnu *det, hvorpaa jeg malede* og dertil 2 andre, et med *Pandroseion og Kariatiderne* og et andet med *Udsigten gennem Døren paa Partenon* (se nr. 39). Han forestillede mig ogsaa for en anden Englænder, som ogsaa bestilte et Malerie af mig – jeg kommer paa engang i Vælten, men faar nok aldrig Maleriet færdig.“ Jf. Udst. 1905, nr. 253.

(28/11. „Sir John Adams . . . bestilte 2 Tegninger og 2 Malerier af mig, som jeg i Rom skulle levere ham til Paasken.“)

39. UDSIGT FRA ACROPOLIS VED AFTEN. RUINER I BAGGRUNDEN, NOGLE FIGURER I LANDSKABET. 41 × 30. Aukt. 1849, nr. 64. Udst. 1905, nr. 86.

28/11. „Begynte et nyt Studie med *Udsigt imellem Døren paa Partenon mod Solnedgang*.“ forts., 1/12 3/12, 4/12.

40. UDGRAVNINGEN AF PROPYLÆERNE PAA AKROPOLIS. 29 × 41¹/₂. Aukt. 1849, nr. 66. Fortegn. 1905, nr. 87. Udst. 1930, nr. 38. Købt 1941 af Statens Mus. for Kunst. Geng. i „Artes“ I, s. 175. Jf. note 44, samt 1949, s. 83. 5/12. „Malet mit Studie med Udgravningerne foran Propylæerne færdigt.“
(11/12. Rørbye deponerer studier og tegninger hos Chr. Hansen).

1836.

(Fra opholdet i *Konstantinopel* noteres ingen malede studier.)

41. UBEKENDT MOTIV.

11/2. *Athen*. „For at hjælpe paa mine forfaldne Finantser maae jeg til at male et Par Billeder, jeg var til den Ende henne hos Schaubert og fik et Stykke Lærred, som han til al Lykke har bragt med sig og strax om Eftermiddagen gjorde jeg en Begyndelse oppe paa Acropolis.“

42. PARTI UDEN FOR ATHEN; I MELLEMRUNDEN THESEUSTEMPLET OG EN DEL

AF BYEN; I BAGGRUNDEN LYKABETTOS OG HYMETTOS. „*Athen. M. Rørbye 1836*“. Udst. 1838. Fortegn. 1905, nr. 81. Thorvaldsens Museum.

12/2. „Begynt et andet Malerie, det er en af mine tidligere Skitser (nr. 35?) jeg vil male noget større, og med at tegne dette tilbragte jeg heele Formiddagen henne hos Hansen og Schaubert ...“ 14/2. Ved *Teseustemplet* „for at tegne noget til mit Malerie, som jeg siden var beskjæftiget med den heele Dag ...“ 16/2. „Malet hjemme.“ 17/2 id. 20/2. „Malet Schauberts Hund paa Billedet.“ 24/2. „Malede ude ...“ 25/2. „Mit Malerie vinder godt om Formiddagen, og jeg sidder fortræffeligt i Rolighed, kun af og til kommer nogle Eseldrivere forbi og standse et Øieblik gabende; min Maltheser, som bærer Maleriet, lader til at have mere Kunstsands, men han ligger nærmest en Røver.“ 28/2. „Jeg ænte idag mit Malerie og jeg troer ikke uheldigt, jeg har imidlertid tildeels Schaubert at takke, at det blev saaledes, da jeg af ham fik Ultramarin, som her ikke er til at faae, og hvad jeg havde medbragt er forbrugt.“ Regnsk. 18/2-1844: „For mit Malerie fra Athen med Teseus Templet i Mellemgrunden, af Konferentsraad Torvaldsen ... 100 Sp.“

43. GRÆKERE HENTER VAND FRA BRØNDEN VED VINDENES TAARN I ATHEN.

30 × 42. Aukt., 1849, nr. 67. Fortegn. 1905, nr. 84. Udst. 1930, nr. 37. – Jf. R.'s fortegnelse, nr. 50 = fortegn. 1905, nr. 102. (Afb. i „Kunst i privat Eje“ I, s. 301). I gentagelsen er staffagen ændret. 29/2. „I Formiddags begynte jeg paa et lille Studie af *Vindenes Taarn*, som tidligere var et net Motiv til Folkesener, da der er et Springvand, hvorved mange indfinde dem for at hente Vand. Men at male dette vil blive noget slemt ude i Solen paa Gaden, og plasseret paa de skjæve

- Steen ved en Ruin.“ 2/3. Arbejdet afbrydes af regn. Forts. 1/3, 4/3. 5/3. „Fuldendt mit Studie af Vindenes Taarn. Begynt at male Figurerne derpaa.“
- (1/3. „Om Morgenens var jeg hos Baron Rouent for at gjøre Aftale med ham om de Ting jeg skulde male og tegne for ham. Da jeg ikke kan faae det færdigt her, var han fornøiet med at jeg leverer det i Rom. Manden har megen Interesse for Kunst og desuden noget Kjendskab.“ 5/4. „Jeg var ogsaa henne hos Consul Feraldi at hæve 40 Collonati for *et lille Malerie*, som Baron Rouen fik.“ (Med hvem R. havde taget afsked 12/3).
44. PARTI AF ERECHTHEION MED UDSIGT OVER HAVET. „Athen 1836. M. Rørbye“. 31 × 43. Aukt. 1849, nr. 69. Fortegn. 1905, nr. 83. Udst. 1930, nr. 36. Smaa Kunstbøger s. 32.
- 5/3. *Athen*. „Om Eftermiddagen malede jeg paa *Acropolis*. Det gaaer vel lidt langsommere med dette Studie, men det bliver bedre end det jeg først malede i Formiddags Belysning.“ 8/3. Forsøger at male, men maa opgive det p. gr. af blæst. „Jeg maatte være glad ved at komme ned til Invalidernes (der havde opsyn med Akropolis) Huus med mit Malerie heelt.“ 13/3. „Om Eftermiddagen malede jeg oppe Baggrunden til Pandroseon Templet (Pandroseion. Her menes Erechtheion), men det var saa disig, at jeg formodentlig kommer til at male det om igjen.“ 15/3. Eftermiddag. „Malet paa *Acropolis*.“
45. PARTI MED AKROPOLIS.
- 9/3. *Athen*. „Om Formiddagen begynte jeg at male ude paa det lille Partie med *Acropolis*.“ 10/3. „Malet paa mit Studie om Formiddagen, jeg sidder herligt i Læ for Vinden imellem Mussæus (Museion) og Pnyx Høiene.“ 11/3. Malet om form. „Jeg havde en af Hansens (Chr. H.) Arbeidere fra Mynten (den næsten fuldendte Møntbygning) til Model, da jeg endnu ikke havde noget albanesisk Kustyme af den Slags.“ 12/3. „... gik ... ud at fuldende mit Studie.“
46. STUDIE AF EN KAMEL. Aukt. 1849, nr. 91a. Fortegn. 1905, nr. 257.
- 13/3. *Athen*. „Jeg overtog mig idag at male en *Kameel*, da jeg hidindtil blodt havde løse Tegninger af disse, synderlig god blev den vel ikke, men den er sagtens bedre end intet ...“ 14/3. „Om Formiddagen spadserede jeg ud af Veien til Klosteret Seriani (Kaisariani) og malede da med det samme en Baggrund til den *Kameel*, jeg malede igaar.“ Jf. 2 skitsebogsblade med kameler.
47. STUDIE AF THESEUS-TEMPLET. Jf. Fortegn. 1905, nr. 254. Udst. 1930, nr. 39. Smaa Kunstbøger, s. 33.
- 15/3. *Athen*. „Begynt et Studie om Formiddagen med *Teseus Templet*; det er nu alt saa varmt, at det er umuligt længere at male uden Skjærm.“ Forts. 16/3, 17/3, 19/3 (endt). „Jeg malede nogle Figurer paa mit Studie; jeg kunde have faaet Leilighed til at fylde det dermed, da alle

de Folk, der stode omkring, ville sættes derpaa, da det synes at more dem uhyre.“

(7/4. Indpakket malerier og lavet mappe til tegninger. 11/4. Anskaffet græsk dragt, der kan „være til Nytte ved mit Malerie.“ Se 1949, s. 116).

48. UDSIGT MELLEM SØJLERNE AF PARTHENON (?). Gentagelse af nr. 37?
20/6. *Roma*. Begyndt „et Par af de smaae Malerier, som Sir Watson skal have.“ 22/6. „Idag malede jeg flittig heele Tiiden, men det smager ikke som at strejfe om og samle Studier.“ 28/6. „Jeg ente idag mit første lille Malerie til Watson.“ Se Fortegn. 1905, nr. 250.
49. UDSIGT FRA ACROPOLIS VED AFTEN. (?). Gentagelse af nr. 39? Se fortegn. 1905, nr. 256.
4/7. *Rom*. „Jeg ente idag det andet af de smaae Malerier“ (til Watson).
50. PARTI AF ERECHTHEION. (?). Gentagelse af nr. 44?
5/7. *Rom*. „Idag begynte jeg det tredie af de smaae Malerier ...“
12/7. „Jeg ente det lille Malerie med Acropolis idag.“
51. UDGRAVNINGEN AF PROPYLÆERNE PAA AKROPOLIS. Gentagelse af nr. 40.
14/7. *Rom*. „Jeg begynte idag paa det fiærde lille Malerie (til Watson), det er Udgravningerne ved Propylæerne, det vil blive det morsomste.“ (15/9. „Afleveret mine Malerier til Sir Watson og modtog ordentlig mine Penge.“)

Italien.

52. BRO VED OLEVANO.
22/8. *Sozza*(?) ved *Olevano*. „Om Formiddagen malede jeg det lille Bro (? utydeligt)-Studie.“
53. STUDIE AF ET TRÆ VED FLODEN ANIO I SUBIACO. Jf. aukt. 1849, nr. 97-99. Fortegn. 1905, nr. 291-94.
28/8. *Subiaco*. „Jeg begynte at male et *Træ Studie* nede ved Teveronen“ (= Anio-floden). Forts. 29/8. 1/9. „Om Eftermiddagen var jeg igjen ved mit Studie ... men det er mig et droiere Arbeide end jeg havde ventet og neppe troer jeg at have Taalmodighed til at udføre det saaledes som det burde; jeg vil imidlertid forsøge, hvad jeg formaar, da jeg aldrig saaledes har malet Træer.“ Forts. 5/9, 8/9. 9/9. „... begynte om Eftermiddagen at retuschere mit Landskabsstudie.“ 10/11. „... det (Studiet) bliver mig dog for langvarigt, og var det ikke fordi det alt havde kostet saa meget Umage, kastede jeg det hellere bort og reiste til Rom ...“
54. ABBATEN. „Subiaco 1836. M. R.“ 39 × 27. Udst. Charl. 1838? Fortegn. 1905, nr. 90. Smaa Kunstbøger, s. 31. Jf. Rørbyes fortegn., nr. 44-9/9. „Ente den lille *Abbate* ...“ 2 gentagelser 1838 (Fortegn. 1905, nr. 95-96). Gentagelse 1842 i Ny Carlsberg Glyptotek. „Af Herr Baron Stampe for den lille *Abate* ... 50 Sp.“ (Regnsk. 4/7 1842). „Af Kon-

- ferentsraad Treskou (W. F. Treschow) for en Gjentagelse af *den lille Abate* ... 50 Sp.“ (Regnsk, 1/2 1846).
55. PARTI AF KRYPTKIRKEN I KLOSTRET SAN BENEDETTO I SUBIACO. „18/10-36“. Udst. Charl. 1838. Kunstforen. 1838? Aukt. 1849, nr. 2. Fortegn. 1905, nr. 91. Forarb. til maleriet i Kunstmus. (1843).
22/9. „Jeg begynte idag at male oppe i St. Benedetto ... ved en lille Present har jeg gjort mig Sacristanen til Ven.“ Forts. 23/9, 24/9, 26/9, 27/9, 28/9, 30/9, 5/10-7/10. 8/10. „... Malede ... en Kone paa mit Studie; jo længere det rykker frem, jo mere behager det Præsterne ...“ 10/10, 11/10 maler han „det indlagte Gulv i Kirken ...“ Forts. 12/10, 14/10, 15/10. 16/10. „Vis jeg engang vil udføre mit Malerie fra St. Benedetto i det Større (jf. maleri i Kunstmuseet, 1843), var det nødvendigt at have alle Indskriptionerne. Don Placidio (fra Santa Scolastica ... ret en ung lapset og frittænkende Benedictiner, en Mand af Verden) har laant mig en Bog, hvori de findes, og idag kjedede jeg mig med at afskrive den ...“ 18/10. „Idag ente jeg endelig mit Studie i St. Benedetto, jeg troer det er ikke uheldig; Fra Vicenzio trakterede mig „med en ganske udmærket Flaske Viin ...“ 19/10. „Tegnede nogle Detailler til mit Malerie.“
„Jeg havde begyndt et Studie oppe i *St. Benedetto*, et yderst malerisk Kloster oppe paa Bjærgene over Subiaco, og dette ville jeg par force ende, omendskjøndt jeg følte mig upassende af en Forkjølelse, jeg havde tildraget mig ved den forsserede Tuur om Morgenen op af Bjarget og siden ved at sidde stille i den kjølige Kirke.“ (Brev til moderen, Subiaco 2/10).
56. FRA ET OSTERI I SUBIACO.
22/10. *Subiaco*. „Jeg begynte idag at male en lille Interieur af *Gangen her i Osteriet*, deels for at have en Erindring herfra, deels fordi Stedet virkelig er malerisk og godt kan anvendes til et Malerie.“
57. ET MULÆSEL MED OPPAKNING. 26 × 30. Aukt. 1849, nr. 88. Fortegn. 1905, nr. 230. Sagførernes Aukt. 20/9-44, nr. 105.
25/10. *Cervara*. „Idag har H(ampe) (den tyske maler E. H. W. H., 1807-54), og jeg beskjæftiget os fredeligt med at male *et Esel*.“ 26/10. „Jeg fuldente idag det Esel, jeg igaar begynte. Da vi ingen bedre Plads havde at passere os paa, valgte vi Byens Torv, hvor der var best Sollys ...“ Jf. skitsebogsblad u. a. og sted.
58. EN TYRKISK NOTARIUS OPSÆTTER EN KONTRAKT MELLEM EN MAND OG EN KONE. SCENEN ER FORAN MOSKEEN I TOP-HANÉ I CONSTANTINOPEL. „M. R. Roma 1837“. 94 × 129. Udst. 1838. Fortegn. 1905, nr. 93. Aukt. W. & M. 18/4-44, nr. 50.
14/11. *Rom*. „Idag begynte jeg at tænke alvorligt paa mit Malerie, hvortil jeg har valgt en af Skrivescenerne (? ulæseligt) udenfor Moskeerne i Constantinopel; men hvorledes jeg kommer tilrette med de mange Detailler, som man her ikke kan have, maae Gud viide ...“

15/11. Gør studier i ghettoen til sit maleri. 25/11. „Idag lykkedes det mig endelig at faae et ordentligt Studie tegnet til den ene Fruentimmer Figur paa mit Malerie ...“ 26/11. „Om Formiddagen gjorde jeg min Carton færdig ...“ 29/11. „Jeg begynte idag at tegne op paa mit Lærred ...“ Forts. 30/11. 1/12. „... begynte ... at anlægge mit Malerie.“ Forts. 5/12, 11/12, 12/12. „Idag ente jeg at anlægge mit Malerie ...“

1837.

(Efter sygdom). 10/1. „... begynte igjen at arbeide lidt paa mit Malerie ...“ 13/1. „Det tyrkiske Teppe (købt i ghettoen) paa mit Malerie gjør mig Hovedet reent kruset, jeg har all min Tolmodighed nødigt for at holde ud ...“ 27/1. Søger model. 14/2. Narres af model. 16/2. „Om eftermiddagen maatte jeg løbe om Model til imorgen og ente tilsist med Pietro (der har et „Accademia“ for unge kunstnere) ...“ 1/2. „For at anvende til mit Malerie købte jeg idag Duer nede paa Pantheonpladsen ...“ 3/2. „Sir Hatfield var saa god at sende mig et tyrkisk Klæde idag for at bruge til een af Turbandene, ved saadant minder jo Maleriet i Originalitet, da jeg ellers maatte hjælpe mig med andre Tøier, der langtfra ikke gjengiver Karakteren. I de sidste Dage plager jeg mig med at male Duer, som jeg have gaaende i mit Studie, for bedre at iagttage.“ 4/2. „Mit Malerie er næsten i disse Dage det eneste, der beskæftiger mig, idet jeg er ifærd med at male Duerne derpaa, der intet Øieblik er rolige og næsten bringer mig til Fortvivlelse.“ Forts. 6/2. 12/2 arb. efter model. 13/2. „Mit store Malerie, hvorpaa jeg nu arbeider, bliver vist i Forhold ikke saa frugtbringende som hine græske Smaasager ...“ (til Sir Adams etc.). 28/2. „Aldrig har jeg ved noget Malerie maattet gaaet saameget fra og til som med det, jeg nu har i Arbeide, alle de Tegninger og smaae Malerier jeg skal gøre og har gjort i Vinteren, maae alle blive færdige før det, og derved vinder just ikke dette.“ 3/3. „Endelig har jeg idag faaet en Glieder-mann, saa at jeg kan fare fort med mit Malerie, som jeg nogle Dage blot af Mangel paa denne Maschine har maattet udsætte.“ (9-16/3. Intet bestilt p. gr. af depression og korrespondance i anledning af søsteren Athalias død). 17/3. „arbeidet godt.“ 21/3. „Et Drapperie paa mit Malerie bragte mig næsten til at fortvivle ...“ (Arbeidet sinkes p. gr. af daarligt vejr, jf. brevet til Eckersberg, 25/3). 5/4. „Om Formiddagen flittig ved mit Arbeide hjemme.“ „... kjedeligt er det, at jeg nu maae lade mit større Arbeide staae ...“ 12-13/4. Plages af feberen „... vel er det imidlertid at jeg har dette lille Arbeide for Sir Hatfield (se nr. 60), thi at arbeide paa det store nu forekommer mig ordentlig som var det en Piine.“ 26/4. Har endt billedet til Sir H., „saa at nu blot mit store staaer tilbage for at jeg kan forlade Rom ...“ (30/4-6/5. Syg og afmagret. Slet arbejdsvejr). 20/5. „Jeg er nu igjen

begynt paa mit Malerie.“ 26/5. „Arbeidet gik godt.“ 3/6. „Endnu en Uge og mit Malerie er færdigt . . .“ 8/6. „Endnu en Dag og jeg har mit Malerie endelig forsaavidt færdigt; at det er bleven langt under, hvad jeg havde haabet, er ikke saa besynderligt, da Opgaven var nye og fremmed for mig m. H. t. de stærke Farver, jeg nu maatte bruge; imidlertid antager jeg at have profiteret meget ved Erfaring af dette Arbeide.“ 9/6. „Endelig idag er mit Malerie bleven færdigt, og som jeg troer er det ingen af mine uheldigste Arbeider. Nu da jeg har det fra Haanden er det som en Steen var lettet fra mit Bryst og jeg aander igjen frit.“ 11/6. „Jeg har i disse Par Dage nok at bestille med at modtage Besøg, der komme for at see mit Malerie, der, da Gjenstanden ogsaa er nye, behager saare.“ 12/6. „Jeg havde idag Besøg af Torvaldsen, som kom for at see mit Malerie. Det synes at behage ham meget efter hans Yttringer, men de til slørede Fruentimmer kunne han som Fremmed ikke finde sig i, jeg kan ikke gaae ind paa hans Anskuelse, hvad der hører saa afgjort til et Folks Skik og Brug tør man ikke forandre.“

59. UBEKENDT MOTIV.

19/1. Rom. „Prindsessens Naade synes at være stegen til en saare høi Grad; thi idag modtog jeg saagar et Besøg af hende . . . og førend hun gik bort bestilte hun *et lille Malerie* af mig, omendskjønt hun tidligere har yttret, at hun ikke mere ville bestille noget af nogen dansk.“

28/2. „Idag bragte jeg et lille Malerie til Prindsessen, som hun havde bestilt af mig; men formodentlig kan jeg skyde en hvid Pind efter Pengene, faar saagar hendes Unaade, da jeg nu er hendes Creditor.“

(Se 1949, s. 86). 2/3. „Det har ikke behaget Prindsessen, at jeg havde udført hendes Malerie saa lidt; om hun vel ikke sagde det, ønskede hun vel dog, at jeg endnu skulle opofre en Ugestiid for hendes Idée; dog da jeg for Tiiden har Arbeide, der indbringer mig meere end hendes korte, lader jeg hellere den Sag døe hen . . .“

(2/2. „Jeg har en besynderlig Lykke med mig, jeg dog aldrig er i Stand til at benytte; saaledes gik det mig i Athen, saaledes nu ogsaa her, idet Sir Hatfield i Dag bestilte *4 smaae Malerier* af mig, hvoraf jeg vel ikke kan tage imod at udføre et eneste, da min Tiid nu er for knap, og jeg jo desuden har Prindsessens Bestilling, der dog vel ikke er saa solid, hvad Pengene angaar. Imod mit Ønske maae jeg afslaae det gjorte Tilbud.“)

60. UBEKENDT MOTIV.

14/2. Rom. „Jeg begynte . . . paa *et af de smaae Malerier* til Sir Hatfield.“

19/2. „ . . . maae være heelt flittig for at kunne ende, hvad jeg endnu har for mig her i Rom.“ 26/4. „Jeg ente idag mit lille Malerie til Sir Hatfield . . .“

61. ET TYRKERHOVED. Kopi efter Horace Vernet. Udst. Kunstforen. 1838. Aukt. nr. 60.

26/2. Rom. „Jeg morede mig om Formiddagen hjemme med at copiere *et lille Tyrkerhoved*, som jeg havde laant, og som, da det er af *Vernet*, interesserer mig.“

62. TO BØFLER I DEN ROMERSKE CAMPAGNE. 28 × 38. Aukt. W. & M. 6/12-29, nr. 80.

16/6. „Jeg foretog mig idag en Tuur ud i Campagnen med (Constantin) Hansen. Jeg ville nemlig endnu før jeg forlod Rom have *et Par Bøfler* malet, og maatte derfor spadsere lige ud til St. Giubileo, hvor deres Station er . . .“ Da de i middagsheden vendte tilbage, „var jeg som heelt stegt, omendskjøndt jeg endog havde Paraplui. . . Aldrig har jeg seet noget (saa) forunderligt, som naar de (Bøflerne) styrte dem i Tiberen for at afkjøle dem . . . Deres vilde Udseende lader mig udmærket forestille mig Nilheste; thi med disse troer jeg, de maae have meest tilfælles.“

1839-40.

63. TORVET I AMALFI. Sign. „M. Rørbye Roma 1840“. 65 × 89. Udst. Charl. 1842. Fortegn. 1905, nr. 106. Udst. dansk Kunst fra Italien 1909, nr. 106. Se nr. 34.

5/11. Rom. „Heele Formiddagen tilbragte jeg hjemme, da jeg idag for første Gang igjen begynte at tegne. Det er Maleriet til *Etatsraad Holten* (direktør for Øresunds Toldkammer, senere gehejmekonferensraad Nicolai H., 1775-1850) som skal forestille *Pladsen i Amalfi* jeg har taget fat paa . . .“ Forts. 6/11. 12/11. „Mit Torv koster mig jammerlig Ulejlighed med mange smaae Figurer.“ 13/11. „Jeg ente i Formiddag Conturerne af Pladsen, men da jeg endnu hverken har Farver til at begynde at male med, og endnu heller ikke den rette Lyst, foretrak jeg at begynde at tegne paa et andet Malerie, og jeg valgte dertil den græske Skomager.“ (Se fig. nr.). 28/11. „Begyndt at male paa Pladsen i Amalfi.“ 29/11. „Jeg maatte idag heelt forandre min Luft, men jeg tror at den blev bedre derved.“ 30/11. „Arbejdet om Formiddagen.“ Id. 1/12, 7/12, 9-12/12. 13/12. Arb. hele dagen. „. . . jeg skrider ikke synderlig hurtigt frem; men jeg tror det gaar des sikkrere, og Arcitecturen paa mit Malerie spiller for vigtig en Rolle til at jeg tør behandle den mindre omhyggeligt, hvilket ogsaa senere ville kunne skade de smaae Figurer, og saavit muligt ønskede jeg at skille mig godt fra dette Arbeide.“ (14-20/12 var R. syg, lidende af „det gamle Onde“). 20/12. „. . . lidet . . . bestilt.“ 27/12. „Malet lidt . . .“ 29/12. „Arbeidet det meste af Dagen.“ Id. 30/12. 1840. 3/1. „. . . tog . . . igjen fat paa mit Arbeide; men inden jeg bliver færdig med dette Malerie vil der endnu forløbe en rum Tiid.“ 4/1. Næsten intet bestilt p. gr. af besøg. 5-6/1. Arb. formidd. 7/1 hele dagen. 10/1. „Malet flittigt heele Formiddagen, mit Malerie lader til at ville lykkes mig, og Lysten stiger derfor, omendskjøndt Arbeidet endnu er langt tilbage; men mit lille

Værelse lægger mig bestandig Hindringer iveien, nu er ogsaa det kommen til, at Kulden generer mig ...“ Forts. 13-14/1, 17-18/1, 20-25/1, 28/1. 29/1. „... endnu maae jeg have Tolmodighed en 8 Dages Tiid.“ 30/1. „Malet Grønsagerne i Forgrunden.“ Forts. 1-5/2. 7/2. „Heele Formiddagen tilbragte jeg nede paa Piazza Navona og tegnede dør Studier af Grønsager.“ (heraf farvelagte blyantskitser). 8/2. „Malet flittigt og med Held om Formiddagen ...“ 10/2. Id. „da jeg nu har Studier til Grøn Sagerne paa mit Malerie, gaar Arbeidet godt fra Haanden ...“ Forts. 11-17/2. 20/2. Begyndt at retouchere. 21/2. „Malet med Fortvivelse om Formiddagen, da jeg ikke kunne faae min Luft til at dække, som jeg havde begynt at retucere ...“ 22/2. „Med Arbeidet gik det som igaar, jeg retucerede i Bjærget bagved Bygningerne, hvorved dette vel kom til at træde mere tilbage, dog derved gik igjæn Harmonien i andre Ting tabt; jeg veed nu næsten hverken ud eller ind.“ 25/2. „Det lakker mod Enden med mit Malerie ...“ 26/2. Retoucherer. 28/2. „... foretog en heldig lille Forandring, som Eddelien havde gjort mig opmærksom paa.“ 1/3. „Idag lagde jeg siste Haand paa mit Malerie. ... Meget deri er ikke bleven som jeg havde tænkt mig det, dog troer jeg ikke det hører til mine uheldige Arbeider. ... Eddelien ... lader det til at behage meget ...“ 10/3. Undermaler luften. 24/3. Maler luften om. 26/3 arb. „med Utilfredshed.“ Forts. 27-28/3. 3/4. „... rettede nogle Smaating ved mit Malerie, der nu skal være færdigt.“

(Brev fra Rørbye til moderen, dat. Rom 7. marts 1840). „Jeg har malet et Malerie, som Conferentsraad Holten skulle have, hvis det behager ham; med dette er jeg nu snart færdig, og jeg troer ikke at det er bleven af mine uheldigste Arbeider; bare jeg nu havde det vel hjemme ...“

64. GRÆSK SKOMAGER. „M. Rørbye 1840 Roma“. 63 × 78. Udst. 1841. Bortloddet i Kunstforen. 1841. Fortegn. 1905, nr. 104. Udst. „Mit bedste Kunstværk“, nr. 225 (billedhefte s. 61). Heraf blyantstegning 21 × 26,5. 1839. 13/11. Rom. Begyndte „at tegne paa et andet Malerie, og jeg valgte dertil den græske Skomager.“ 1840. 13/3. „Da Luften paa mit Malerie (Torvet i Amalfi) endnu ikke var saa tør, at jeg kunne tænke paa at male den færdig, begynte jeg, for ikke længere at tabe Tiiden, med at anlægge min *Atheniensiske Skomager*, og dette Arbeide gik hærligt fra Haanden.“ 14-16/3 forts. 8-9/4 id. 11/4. „Arbeidet lidt paa mit Malerie.“ 13-14/4 id. 15/4. Malet efter model. 20-24/4 arb. om formidd. 29/4 id. 1/5. „Arbeidet lidt.“ (25-27/4 udflugt til Tivoli). 2/5. „... til Forum for at søge et Studie til mit Malerie.“ Forts. 3-6/5. 7/5. „... paa Forum at søge Studier ... og da jeg kom hjem gav jeg mig strax ifærd med at male hvad jeg havde seet og tegnet. At man saaledes blot behøver at søge, for at finde, hvad man har nødigt til Udførelser af Malerier er det store Fortrin som Rom frem for nogen

anden Stad gjiver Kunstneren.“ Forts. 8-9/5. 10/5. „Idag malede jeg Værktøiet til min Skomager, Ioacino (læs: Joacchino) vor Gjenboe havde laant mig hans Tøi, da han idag holdt Ferie.“ 11/5 arb. om formidd. 12/5. Beg. at retouchere. 14/5. „Jeg ente idag med at male paa min græske Skomager.“

65. STUDIE AF EN NEGER. Jf. fortegn. 1905, nr. 101: „En siddende Nubier“. 1839. 18/11. Rom. „Om Eftermiddagen gik jeg ned i Byen for at træffe en *Neger*, (jeg) tidligere havde seet, og som jeg ønskede at gjøre et lille Studie af; jeg traf ham ved den gl. Tyrk paa Trappen ved Ara Coeli, og idet jeg talte med dem der, kom ogsaa en Munk fra Klosteret til, med hvem jeg da gjorde Bekjæntskab, og fulgte i Kirken og i hans Celle, hvor jeg fra en Loge saae et saare malerisk Partie, hvilket han sagde at jeg ud af Foraaret kunne komme at male naar hans Colega ... var tagen bort i Festen for at præke ...“ 20/11. „Idag indfant min Neger sig og jeg gav mig da strax ifærd med at tegne ...“ Maler negeren 21-25/11. 26/11. „Malet en Omgjivelse til Negeren, jeg (har) seet et Motiv nede i vor Hauge, og jeg sad dær derfor den heele Formiddag.“ 27/11. „Om Formiddagen endte jeg Studiet af Negeren.“
66. EN MANDOLINSPILLER FRA ROM. „M. R. Roma 1840“. 54 × 37. Udst. 1849. Fortegn. 1905, nr. 105. Ny Carlsberg Glyptotek. Deponeret ude. 1840. 20/3. Rom. „Jeg begynte idag paa at male den originale *Guitar Spiller*, som jeg for nogen Tiid siden saae uden for Porta St. Sebastiano, aldrig kan man tænke sig en meere characteristisk Romer. Af Profession er han Lumbrefaro (skal være umbrellaio); men paa Parapluier tænker han kun lidt, derimod fornøier han sig mest med at drive om uden for Portene og i Smaaebyerne i Albaner Bjærgene, og fortjener han sig der hvad han bruger ved at spille Tarantella for danselystne Folk. For nogle Aar siden havde han været i nogen Tiid paa Galcierne, da han i en Strid med en af hans Venner havde trukken Kniven imod ham, dette havde han næsten nu glemt; derimod forbandede han Fangefogderne, der dengang havde skaaren hans smukke Haar af. Med hans Kone levede han nu ogsaa i Uenighed, han havde nemlig ogsaa truet hende med Kniven, da hun ville have sin Villie sat igjennem; imidlertid var han bleven betydet af Vicariatet at han endnu engang ville komme paa Galcierne vis han fremturede med saaledes at være paa rede Haand med Kniven, og for ikke at resiquere dette, og tillige tilfredsstillende sin Lyst til et friere Liv, lever han nu for sig selv, dog dette afholder ham ikke fra af og til at besøge Konen. Alt dette fortalte han mig idag uden mindste Skye. Jeg saae imidlertid at jeg havde faaet med den rette at bestille, og var altsaa paa min Post for at holde ham i godt Lune, og det saa meget meere, som det virkelig interesserede mig at male ham.“ 21/3. „Idag fulente jeg Studiet af *Luthspilleren* og vi skiltes ad som de beste Venner, omendskjønt jeg ikke gav ham

25 B(ajocchi) for Tiimen, som han sagde at Snetz (maleren Victor Schnetz, 1787–1870, sen. direktør for det franske akademi i Rom) havde gjivet ham. Hans Kone kom ogsaa idag for at recomendere sig, hendes Mand havde formodentlig sagt hende at han stod for mig; hun havde været smuk kunne man see; men han forsikrede mig paa, at for ham var hun det ikke mere.“

(19/5. „Om Morgenen bragte jeg mine Malerier hen til Kückler, som skal besørge dem hjemsænte tillige sit og Marstrands.“ 22/5 forlod R. Rom og ankom til Napoli 24/5.)

67. LOGGIA PAA CAPRI. „M. R. Capri 1840“. 39 × 55. Fortegn. 1905, nr. 127. Udst. 1930, nr. 48. Gentagelse med figurlig staffage (piberygende fisker og duer) 1841. 32,5 × 47. Fortegn. 1905, nr. 131. Blyantstegn. af samme motiv, med siddende fisker. 30,5 × 44,5. Regnsk. 1/2 1842: En Loge fra Capri. Malerie til Etatsraad Holm ... 100 Rd.

11/6. *Capri*. „... vi besøgte den herværende Læge, der har en smuk Loge ...“ 12/6. „Om Morgenen gik jeg ned og begynte mit Arbeide, men jeg var desværre ikke heldig, og tabte ogsaa den Smuule Lyst jeg havde, da jeg paa Jorden tabte alle mine smaae Stifter, saa at jeg nu ikke veed hvormed jeg skal sætte Malerpapiret fast. ... Jeg gik ... om Eftermiddagen misfornøiet til mit Arbeide ...“ 13/6. „Om Morgenen gik jeg ned i den Vinhaue hvor jeg igaar havde set den smukke Pergola og begynte at tegne den ...“ 14/6. „Om Formiddagen fortsatte jeg mit Arbeide paa Pergolaen; jeg malede dog kun Luften og de bageste Bjerge, da Skyerne heele Dagen gav mig nok at bestille. 15/6. „Jeg malede idag Baggrunden. ... Dette Studie vil tage mig langt mere Tiid end jeg havde ventet. 16/6. Arb. paa Pergolaen om formidd. „Jeg var beskæftiget med Viinløvet; men aldrig troer jeg at jeg faar den nødvendige Praktik i at gjøre saadant, jeg gjør mit beste og kommer dog ikke til noget rigtigt Resultat ...“ 17/6. „Idag gik Arbeidet bedre, men kun saare lidet bliver gjort, naar man ret vil søge at imitere Naturen, hvilket jeg med dette Studie ret gjør af Lyst.“ 18-19/6. Forts. om formidd. 20/6. „Arbeidet gik ypperligt fra Haanden idag.“ 21/6. „Jeg ente idag at male paa min Loge, og jeg tror at Udfaldet af mit Arbeide ikke er bleven saa slet, idet mindste vil det for mig selv altid blive en kjær Erindring om det yndige Sted.“

68. MOTIV FRA CAPRI. Studie. Tilintetgjort af kunstneren.

16/6. *Capri*. „Om Eftermiddagen begynte jeg igjen at male paa det Studie, jeg havde begynt nede fra *Paganis Masserie* (?). Rose gav mig igjen Lyst dertil, men neppe tror jeg dog jeg faar noget ud af dette, da Belysningen varer for kort.“ 17/6. „Om Eftermiddagen arbejdede jeg paa det andet Studie, men hær er Lysten ikke saa synderlig, var det ikke for Skams Skyld, smed jeg det bort for blot at være frie for at see derpaa. Rose, som ogsaa idag gjorde mig Selskab, siger godt derom, og derfor bliver jeg ved.“ 19/6. „Jeg gik om Eftermiddagen ned at gjøre det andet Studie færdigt, men det skete med lige saa stor

Ulyst, som det Arbeide jeg tidligere har anvænt derpaa, og Følgerne deraf var da ogsaa, at da jeg kom hjem, var jeg yderlig misfornøiet saavel over Arbeidet, som fordi jeg derpaa havde spilt saa megen Tiid der hær kunne have været ulige bedre anvænt.“ 20/6. „... da jeg sammenlignede dette Studie (Pergolaen) med det andet ... var Følgen, at jeg *sønderrev det andet*, for ikke at ærgre mig over at see derpaa.“ (18/6. „Om Eftermiddagen gik jeg og Rose ned til den lille Marina, hvor vi i lang Tiid opholdt os for at see paa en Deel *badende Drænge*; dær forekom under deres Leg de deiligste Motiver til Malerier, men man maatte lade dem fare, da de vare alt for øieblikkelige.“)

69. EN FISKERDRENG, CAPRI. „M. R. Capri 1840“. 48 × 38. Udst. 1849? Fortegn. 1905, nr. 126. 18. nov. jubil. udst. 1942, nr. 244.

20/6. „Om Eftermiddagen begynte jeg at male *en lille Fisker Dræng*, da jeg hær oppe paa Taget har den beste Leilighed til at male saadant under frie Himmel; faar jeg dette Studie færdigt, har jeg dog altid et nogenlunde tilfredsstillende Udbytte af mit Ophold hær; men tusinde Ting har jeg seet, som egne sig til at male, det gjør mig derfor nu næsten ondt at forlade Øen.“ 21/6. „Om Eftermiddagen gjorde jeg den lille Fiskerdreng færdig, og ogsaa dette Studie falt ganske heldigt ud.“

(24/6 sejlede Rørbyes med dampskibet „Maria Cristina“ fra Napoli til Palermo, hvortil parret ankom den følgende dag.)

70. KLOSTERGANGEN I SAN GIOVANNI DEGLI EREMITI, PALERMO. Fortegn. 1905, nr. 118?

30/6. *Palermo*. „... jeg saae ... ogsaa i *St. Giovanni* („St. Pietro“ overstreget) *dei Eremiti en lille Klostergang*, den jeg vel kan have Lyst at male.“ 1/7. „Jeg begynte idag at male i det forladte Kloster *St. Giovanni dei Eremiti*. 2/7. „Fortsat mit Arbeide i Klosteret, med ligesaa lidet Held som igaar, da man dær kun seer yderst slet, jeg har dog Roe til Arbeidet, hvilket alt er meget ...“ Forts. 3-6/7. 7/7. „Om Formiddagen ente jeg mit Studie af *St. Giovanni* og glad var jeg at kunne begynde noget nyt ...“

71. CAPUCINERKLOSTRET I PALERMO. EN HVÆLVET GANG MED 4 MUNKE. UDSIGT

TIL EN HAVE. „Palermo. M. R. 1840“. 41 × 57,5. Fortegn. 1905, nr. 119. 3/7. *Palermo*. „... det Partie, jeg igaar saae i *Capudsinerklosteret*, har jeg nu bestemt mig til først at gjøre, da ellers de smukke *Oleandre* afblomstre, og disse gjøre dær en saa smuk Efect at det var Skade om de skulle saunes.“ 8/7. „Om Morgenent tidligt gik jeg til *Capudsiner Klosteret* og begynte mit *Studie af Gangen*. Munkene vare saare artige og synes at finde Fornøielse deri.“ Arb. formid. 9-11/7. 13/7. „Jeg tror jeg bliver ret heldig med mit Studie.“ Forts. 14/7. 16/7. „Endt mit Studie hos *Capudsinerne*.“

72. KATAKOMBERNE I PALERMO. „Palermo 1840. M. R.“ 36¹/₂ × 25¹/₂. Aukt. 1849 nr. 44. Fortegn. 1905, nr. 114.

17/7. *Palermo*. „... gav mig ifærd med at male et lille Partie nede i

- Catacomberne* og blev ogsaa færdig dermed, omend langt ud paa Eftermiddagen . . .“
73. KLOSTERGANG MED EN DOMINIKANERMUNK I SAN DOMENICO I PALERMO. „M. R. 1840. Palermo“. 28 × 36. Aukt. nr. 50. Fortegn. 1905, nr. 117. Udst. Dansk Kunst fra Italien, 1909, nr. 323.
21/7. Palermo. „... jeg gik hen i *St. Domenico* og malede et lille Partie af *Klostergangen*. Jeg fik mig dærvædet ogsaa en Passiar med Padre Giudice en ung Dominicaner der har meget Kunsttalent og raderer ret smukt.“
74. ET MONUMENTALT VEJKORS VED PALERMO. 39 × 55. Forarb. til „Landevej paa Sicilien“. Aukt. 1860, nr. 7. „For et Malerie forestillende en Landevei paa Sicilien har jeg af Prindsesse Juliane (arveprins Frederiks datter) modtaget 110 Sp.“ (Regnsk. 3/10 1842). Udst. 1930, nr. 41. Jf. farvelagt skitsebogsblad.
24/7. Palermo. „Jeg gik om Morgenen ud og begynte at tegne det smukke *Kors ved Veien* jeg (til?) *St. Maria e Gesu*.“ 26/7. „Idag Morges gik jeg tidlig ud til Corset, og gav mig til at male; men man sidder dær paa alfar Vei, og maae altsaa lide meget af Støv og de Forbigaaendes Nysgjærrighed. Da Belysningen er tidligt forbi var jeg alt hjemme igjæn til Middag . . .“ 27/7. „Fra Morgentil Middag malet paa Studiet af Corset.“ 28/7 forts. 5/8 færdig.
75. FRA KLOSTRET SANTA MARIA DI GESU VED PALERMO. Fortegn. 1905, nr. 115?
31/7. Palermo. „Om Morgenen tidligt gik jeg ud til *Franciscaner Klosteret St. Maria di Gesu* og begynte dær at tegne noget (anlægger maleri). 1/8. „Jeg befant mig dog saavel om Morgenen at jeg kunne vinde ud igjæn til Klosteret, hvor jeg ogsaa begynte at male; men jeg vil ikke synderlig udføre disse Studier, for saa snart som muligt at blive færdig, da jeg vel mærker at Veien er mig for lang, og at det er best saa lidt som muligt at anstrenge mig saalænge Heeden vedbliver . . .“ 3/8. „Jeg var heele Dagen i *St. Maria e Gesu*, og ypperligt oplagt til at arbeide. Jeg spiiste idag i den lille Celle man hær anviste mig til at udhvile i.“ 5/8. „Om Morgenen Kl. 6 var jeg igjæn paa Veien til *St. Maria e Gesu* hvor jeg idag gjorde mine to smaae Studier færdige.“ (Dette og det foregaaende). Jf. *Pergola med vindruer*. „Palermo 1840. M. R.“ 57 × 40. I mellemgrunden staaende abbate og blomstrende oleandre. I baggr. højtliggende villa (el. pergola), tilhøjre stejl klippe.
76. CAPPELLA PALATINA I PALERMO. „M. Rørbye Palermo 1840“. 78,5 × 63. Udst. 1842. Fortegn. 1905, nr. 237.
(Brev fra Rørbye til moderen, dat. Rom 7. marts 1840). „Kommer jeg til Sicilien, da vil jeg dær søge et Motiv til det Malerie, *Moltke* (lensgreve A. W. M., Bregentved) skal have; beed Wilhelm (svogeren, sognepræst i Hellested, Præstø amt, 1832–65, se note 4) naar han seer den grevelige Familie, at hilse dem meget, og beed ham spørge Grevæn, om han vil være tilfreds med et saadant Valg. Ialtfald skal det endnu staae til ham at bestemme sig, naar Maleriet er færdigt.“ (Brev til

samme, Sorrent, 18/10 s. a.). „Naar Du skriver til Wilhelm, da beed ham meget at hilse Grev Moltke. . . W. kan ogsaa fortælle Greven, at jeg i Palermo har gjort et stort *Studie* til et Malerie af det bekjænte *Kong Rogers Capel*, og at jeg har isinde at male dette for ham, vis det er hans Ønske; det er noget af det smukkeste i den Gener (genre) jeg kjænder, hjemme har det ikke tidligere været seet, deels fordi ingen dansk Maler har opholdt sig dær saa længe, deels ogsaa fordi de, der har været, ikke havde vovet dem til at begynde dette besværlige Arbeide. Mig selv har det kostet megen Umage, Tiid og Pænge, da jeg allene til dette Studie har brugt 1¹/₂ Maaned, og dertil arbeidet flittigt.“

7/8. *Palermo*. „Jeg begynte idag paa at tegne i Slotscapellet, men jeg indseer vel at denne Nød vil blive mig haard at knække, da Tiiden er mig knap, og Stædet yderst mørkt for godt at kunne see at male; Tilmæd er ogsaa den Distance man dær kan have, alt for indskrænket, naar man gjærne ønskede smukke Forhold i Billedet; jeg maae gjive mig Gud ivold, og dertil anvende min muligste Flid, vis jeg ikke skal have Skam af mit Arbeide, som jeg saa yderst gjærne saae godt fuld-ent.“

8/8. „Tegnet i Capellet noget af Formiddagen . . .“

10/8. „Jeg ente idag med at tegne Conturer af mit Malerie, nu skulle Farverne gjøre Resten; men jo længere jeg kommer ind i Arbeidet jo mere frygter jeg Enden.“

11/8. „Jeg begynte . . . at anlægge mit Malerie og haaber at blive færdig dermed i Morgen . . .“

12/8. „. . . ente . . . mit Anlæg i Capellet; Efecten deri har jeg omtrent; men hvordan jeg vil komme ud af Detaillerne har jeg endnu ingen Idee om, da det Lys hvori jeg maler er yderst slet.“ (Arb. afbrydes af opholdet i Girgenti 14-24/8).

31/8. Forts. 1-2/9. „Om Formiddagen i Capellet, hvor Arbeidet desværre langt fra gaar til min Tilfredshed; hvad jeg hidindtil har gjort indseer jeg at jeg kommer til at gjøre om, da det langt fra har den rette Tone eller Efect. Bliver det endnu længe saaledes ved kommer jeg næt daran med Tiiden.“

Forts. 3/9. 5/9. „Om Formiddagen malede jeg igjæn i Capellet, men kom om Middagen ganske modfalden hjem, at jeg virkelig mistvivler om at faae noget ud af dette Malerie, dels fordi det er saa mørkt at jeg neppe kan see, og dels fordi den rette Belysning henimod Middag varer alt for kort til at man kan faae noget ordentligt bestilt; hvad Enden vil blive maae Gud vide, thi jeg har næsten tabt alt Haab.“

7/9. „Veiret var idag saa mørkt at jeg næsten Intet kunne see i Capellet hvor jeg nu næsten er kjed af Arbeidet, da jeg har alt for meget at stride mod, jeg har derfor fattet den Beslutning, saa snart som muligt at søge at gjøre det færdigt og blot søge at faae Efecten, thi Detaillerne indseer jeg nu vel jeg maae tegne aparte da det ellers bliver rent umuligt at faae dem nogenlunde accurat. Best for mig havde det vist været at jeg ikke havde begynt dette Malerie, da jeg da havde kunnet anvænde min Tiid bedre hær.“

Forts. 10-18/9. 19/9. „. . . siden i Capellet, jeg begynte dær idag paa Loftet, der er

et yderst besværligt Arbeide, da man kun omtrænt i $1\frac{1}{4}$ Time mod Middag er istand til at skjælne noget af det saare indviklede Arbeide.“ 21/9. „... tilbragte ... heele Formiddagen i Capellet hvor jeg havde nok at bestille med at male Detalier.“ 22-25/9 forts. (deler formid. mellem forhallen til domkirken og slotskappellet). Forts. 25-28/9. 29/9. „Om Morgenen strax i Capellet hvor jeg begynte at male paa Gulvet, der vil gjve mig nok at bestille i et Par Dage.“ Forts. 30/9-3/10. 4/10. „Først om Morgenen tegnede jeg efter særdeles Tilladelse af Schintren (?), Monsigniore, i Capellet ...“ 5/10. „Fra om Morgenen i Capellet hvor Veiret Gud ske Lov var mig særdeles heldigt, og dette er mig i disse Par Dage af megen Vigtighed, da det meste jeg endnu har at gjøre er med Hensyn til Efecten, imorgen tænker jeg at lægge siste Haand paa det hær, da vi ivermorgen agter at afreise med Dampbaaden. Mit Malerie seer desværre langt fra ikke saa udført ud uden for Kirken som deri, hvor det dæmrede Lys bedrager uhyre.“ 6/10. „Om Formiddagen ente jeg mit Malerie i Capellet og var heldig med Veiret der i disse Par siste Dage har været særdeles klart. Er mit Malerie ikke bleven saa godt som jeg fra Begyndelsen havde ventet, er det dog bleven bedre end jeg troede da jeg havde begynt at male op derpaa; thi da var jeg ganske fortvivlet, og ønskede at jeg aldrig havde begynt et Arbeide hvorved jeg saa saa mange Vanskeligheder imøde; disse har jeg vel tildels overvundne, dog er jeg langt fra ganske tilfreds.“ 1841. 19/3. „Casseret lidt i mit Malerie af St. Rogers Capelle ...“ Regnskbsbg. 29/10 1841: En antique Ramme til St. Rogers Capel: 9 Rd. 20/12. „For St. Rogers Cappel i Palermo af Grev A. W. Moltke ... 250 Spec. Gentagelse 1842, fortegn. 1905, nr. 138, og 1846. „Af Boghandler Reitzel for *St. Rogers Capel i Palermo* efter Accord ... 200 Sp. contant og Bøger for 50 Sp.“ (Regnsk. 5/2 1847).

77. BJERGE VED SOLNEDGANG. PALERMO. 30×47 . Aukt. 1849, nr. 48. Fortegn. 1905, nr. 113 (?) Udst. Dansk Kunst fra Italien, 1909, nr. 322? 8/8. *Palermo*. „Gjorde et lille Studie af nogle *Bjerge ved Solnedgang*, der hær har ganske mageløse Farver.“
78. STUDIE AF EN KAKTUSPLANTE. PALERMO. Aukt. nr. 96. Fortegn. 1905, nr. 238. 9/8. *Palermo*. „Om Morgenen gik jeg ud af Porta nuova og malede dær i den lille Dal en *Skitze af nogle Cactus*; men jeg havde foretaget mig for meget i den korte Tiid, og hvad jeg gjorde blev derfor langt fra hvad det skulle være ...“
79. PARTI AF JUNO LACINAS TEMPEL I GIRGENTI (AGRIGENT). „Girgenti. M. R. 1840“. 39×55 . Aukt. 1849, nr. 54. Fortegn. 1905, nr. 120. 17/8. *Girgenti*. „Om Morgenen ved Solens Opgang gik jeg ned til *Junno Lacina's Tempel* og begynte dær at male et Partie, som jeg troer godt at kunne bruges til et Malerie, helst maaske med Figurer i græsk Costume.“ 18/8. „Paa Veien om Morgenen til Templerne blev, som

sædvanligt, gjort Indkjøb af Meloner, som jeg nu er bleven en saa stor Ynder af, at jeg ikke kan undvære dem. . . . Hvad Arbeidet angaar, da var Veiret idag ikke fordelagtigt da ofte Solen i heele Tiimer var skjult bag Skyer, det gjorde ogsaa at mit Formiddagsarbeide kun var lidet heldigt . . .“ 19/8. „Det slemste ved at arbeide hær er Vinden, der idag var saa stærk at man neppe kunne blive siddende; imidlertid ente jeg mine to Studier (dette og fig. nr.), der dog langt fra falt ud til min Tilfredshed. Kan jeg endnu blot faae malet et Studie, vil jeg være tilfreds . . .“

80. RUINER AF CONCORDIATEMPLET I GIRGENTI. „Girgenti 1840. M. R.“ 28 × 40. Aukt. 1849, nr. 49a. Fortegn. 1905, nr. 122. Udst. Dansk Kunst fra Italien, 1909, nr. 325.
17/8. *Girgenti*. „Om Eftermiddagen begynte jeg at male paa *Concordia Templet*, som ogsaa egner sig til et Billede . . .“ 19/8. „ . . . ente . . . mine to Studier . . .“ (se forr. nr.). Heraf skitsebogsblade. Jf. tegning med Concordiatemplet i baggrunden, i forgr. oliventræer og agaver; bet. „Girgenti 1840. Aften.“ 29 × 43,5.
81. RUINER AF CASTOR OG POLLUX TEMPLET I GIRGENTI. Aukt. 1849 nr. 55. Fortegn. 1905, nr. 231.
20/8. *Girgenti*. „ . . . jeg begynte paa et lille Studie af *Castor og Pollux Templet*.“ 21/8. „Om Eftermiddagen ente jeg mit Studie ved Castor og Pollux Templet, det blev det beste af hvad jeg endnu har gjort hær . . .“
82. VID UDSIGT FRA GIRGENTI. „Girgenti 1840. M. R.“ 27 × 40. Aukt. 1849, nr. 53. Fortegn. 1905, nr. 124. Udst. 1930, nr. 46. Tidl. Joh. Hansens smlg.
22/8. *Girgenti*. „Om Formiddagen . . . malede jeg et *Studie paa Veien der fører fra Byen* og hvorfra man har en herlig Udsigt over Landet. Mit Arbeide lykkedes mig ret godt.“
83. EN KILDE VED GIRGENTI. „Girgenti 1840. M. R.“ 29³/₄ × 48. Fortegn. 1905, nr. 123. Forarb. til maleri 1842, fortegn. 1905, 137.
22/8. *Girgenti*. „Om Eftermiddagen tegnede jeg ved *Fontainen*, hvor jeg havde den Fornøielse at blive af med min Pennekniv, som saare maae have behaget en af de mange Drænge, der altid omgjive mig. . . . Havde jeg nu ikke Fontainen i Hovedet ville jeg ogsaa ønske at jeg imorgen kunne drage herfra . . .“ 23/8. „Fik et *Studie af Fontainen* jeg begynte paa om Morgenen, færdigt til Middag, og jeg mærker vel, at jeg nu først begynder at faae den rigtige Takt til hurtigt at male efter Naturen, min Reise hertil har . . . derfor ikke været ganske uden Frugter.“
84. PARTI VED JUNO LACINIAS TEMPEL I GIRGENTI. Fortegn. 1905, nr. 121? Udst. Dansk Kunst fra Italien, 1909, nr. 324?
24/8. *Girgenti*. „Om Morgenen ved Solens Opgang gik jeg ned *bag Juno Lacinas Templet* i den lille øde Dal og malede dær et Studie,

som om det vel ikke blev det beste jeg hær har gjort dog vil være mig til megen Nytte hvad Farven angaar. Saafremt man i Girgenti overskrider den Deel af Landet, der tidligere har hørt til den gamle Stad, da er Naturen paa engang vild og udyrket og det mærker man alt paa det Sted jeg idag var: dette har imidlertid saavel i Sicilien som i Grækenland ogsaa sin særegne Ynde.“

85. GADE I PALERMO MED MONTE PELLEGRINO I BAGGRUNDEN. „Palermo 1840. M. R.“ 30 × 48. Fortegn. 1905, nr. 112.

3/9. *Palermo*. „Om Eftermiddagen begynte jeg at male paa et lille Studie uden for *Porta San Giorgio*, der nok kunne tjæne som Motiv til et ret net lille Malerie med smaae Figurer. Det værste ved dette Studie er at jeg maae sidde saagodt som midt i Gaden for at male, og som en Følge deraf har jeg en umaadelig Mængde Mennesker omkring mig der ikke sjælden stille lige for, saa at man Intet kan see. *Monte Pellegrino* er imidlertid hærfra saa smukt belyst paa denne Tiid af Dagen at jeg nok kan døie lidt for at faae det malet, da jeg endnu intet Studie har gjort deraf.“ 5/9. „Om Eftermiddagen malede jeg paa mit Studie af Monte Pellegrino og Gaden. . . . Folk glæder sig meget ved at faae deres elskede Bjærg malet. Ingen kan gaae forbi uden at de af de omkring staaende blive underrettet om at det er Bjærgtet og heele Gaden jeg maler, og da Arbeidet gaar godt bliver jeg heller ikke utolmodig over den evige Snak.“ 6/9. „. . . saaledes (d. v. s. godt) gik det ogsaa om Eftermiddagen, da jeg ved Moloen ente mit Studie af Monte Pellegrino; men glad var jeg da jeg blev færdig, thi som en Følge af Helligdagen (søndag) var endnu flere Ledigjængere end ellers, og man var da færdig at ødelægge mig, især blev Trængselen stor da jeg havde malet en Mand dær just sad foran mig og solgte indiske Figurer . . .“

86. PIAZZA MARINA OG KIRKEN SANTA MARIA DELLA CATENA I PALERMO. „Palermo 1840. M. R.“ 30 × 48. Aukt. 1860, nr. 8. Udst. 1930, nr. 42. Fortegn. 1905, nr. 110. Udst. Dansk Kunst fra Italien, 1909, nr. 321. Forarb. til havnepladsen i Palermo, 1844, Thorvaldsens Museum.

6/9. *Palermo*. „Om Morgenen begynte jeg at male paa Studiet af den lille Kirke *St. Maria della Catena* og Arbeidet lykkedes temmelig godt.“ Forts. 8/9. 13/9. „Om Formiddagen fulente jeg Studiet af Kirken *St. Maria della Catena*; men det blev langt under det jeg havde væntet mig deraf, meget bidrog det ogsaa dertil, at det Træ der paa Stædet staaer, var saa slet at jeg næsten Intet deraf kunne benytte.“

1841. 27/3. *Rom*. „Idag gjorde jeg min Kirke fra Palermo færdig idet jeg malede et Par manglende Figurer derpaa, og lasserede endnu et og andet i Maleriet, som jeg nu vel kan indsee ikke er af mine sletteste Arbejder; meget Møie kostede det at faae det færdigt nu maaske jeg ogsaa vil faae Glæde deraf.“ Hertil blyant- og sepiaskitser. Regnsk. 19/7 1844: For et Malerie til Konferentsraad Torvaldsen forestillende

Piazza Marina i Palermo med Figurer etc. har jeg af Boet til Afdrag modtaget . . . 250 Sp. 15/10. „Modtaget Resten af min Betaling for Maleriet fra Palermo . . . 250 Sp.“

87. HALLEN FORAN DOMKIRKEN I PALERMO. „Palermo 1840. M. R.“ 47 × 39. Fortegn. 1905, nr. 116. Hirschsprungske Sml., Kat. nr. 421. Gentagelse, udst. 1848. Aukt. Kunsthallen 16/3-45, nr. 82, fejlagtigt benævnt „St. Rogers Kapel.“ „For et Billede af Hallen foran Domkirken i Palermo, af Kunstforeningen . . . 100 Sp.“ (Regnsk. 10/5-1848).
9/9. *Palermo*. „Om Morgenen før jeg gik i Cappellet begynte jeg at male paa et lille Studie af *Hallen foran Domkirken*; men Veiret der i alle disse Dage er uroligt tillod mig ikke dær at gjøre synderligt.“ Forts. 11-12/9 og 15-18/9, 22/9. 25/9. „Imorges ente jeg endelig Studiet af Hallen foran Domkirken idet jeg satte et Par Figurer derpaa.“
88. PROMENADEN I PALERMO MED MONTE CATALFANO I BAGGRUNDEN. „M. R. Palermo 1840.“ 39 × 56¹/₂. Fortegn. 1905, nr. 111. Aukt. W. & M. 1/4-41, nr. 192.
18/9. *Palermo*. „Om Eftermiddagen gik jeg ud ved Moloen og begynte et Studie med *Bjærgene og Gaden*, modsat det jeg alt har gjort, hvor man ser Monte Pelegrino til Baggrund. . . Dette vil maaske blive ligesaa interessant; men ogsaa ligesaa besværligt, hvad Folkestimmelen der altid omgjiver mig, angaar.“ 19/9. „Om Eftermiddagen malede jeg Bjærgene paa Studiet af Moloen.“ Forts. 20-23/9. 25/9. „. . . var om Eftermiddagen udenfor Porta St. Giorgio for at rettuere Vandet paa mit Studie med Bjærgene; men Ciroccon (læs: Scirocco) var endnu saa stærk at dette Arbeide ikke lykkedes efter Ønske.“
89. BJÆRGENE ØST FOR PALERMO VED SOLNEDGANG. Udst. 1930, nr. 44 (?).
12/9. *Palermo*. „Om Eftermiddagen begynte jeg at male et Studie af *Bjærgene vesten* (skal være østen) *for Palermo ved Solens Nedgang*. Hvad jeg gjorde lykkedes mig bedre end da jeg tidligere engang proberte derpaa (se nr. 77). Farverne er det hær der er det vanskeligste Punkt, og det forøgedes derved, at Belysningen kun varer saa kort.“ 17/9. „. . . om Eftermiddagen malede jeg paa mit Studie af Bjærgene med Monte Sofrano (læs: Capo Zaffarano), men det blæste for stærkt, og Havet havde en saa dunkel Farve, at jeg vil komme til at gjøre det om igjen, da det ikke harmonerer med Bjærgene. Foruden mit Malerie tænker jeg i denne Tiid kun paa fin Tobak, som jeg hær har faaet et reent Mani for.“
(7/10 afrejste R. fra Palermo og ankom den følgende Dag til Napoli.)
90. PARTI FRA CAPUCINERKLOSTERET I SORRENT MED EN PERGOLA I BAGGRUNDEN.
15/10. *Sorrent*. „Stormen var idag ophørt, og Veiret var saare smilende, jeg ilede derfor om Morgenen til *Capudsiner Klosteret* og begyndte mit Arbeide hvorved jeg forblev til over Middag.“ Forts. 16-17/9.
19/9. „Jeg malede heele Formiddagen i det deiligste Veier i Klosteret

og med Arbeidet gaar det ikke ilde.“ 22/10. „... jeg ilede til mit Arbeide da Veiret var yderst smilende, jeg fik ogsaa idag den *bageste lille Pergola* malet, og gik derfor tilfreds hjem til Middag.“

91. PERGOLA I CAPUCINERKLOSTRET I SORRENT.

(Brev til moderen, *Sorrent* 18/10). „I Neapel have vi blot opholdt os et Par Dage, da vi toge hærover, hvor jeg fant et Studie at gjøre til et Malerie til Zeuthen (se nedenfor).

24/10. *Sorrent*. „Veiret var idag nogenlunde godt og jeg benyttede hele Formiddagen til at male; jeg begyndte paa *Pergolaen*, og indser tilfulde at nu jeg kan male denne efter Naturen sparer jeg megen Tiid og Arbeidet lykkes som det synes langt bedre end havde jeg gjort dette hjemme i Stuen efter mit ældre Studie (nr. 22–23?). 26/10 forts. „... fik et godt Stykke af *Pergolaen* malet,“ men sinkedes de fig. dage af storm og scirocco. 29/10. „Godt Veier idag, men med megen blæst saa at jeg omendskjøndt jeg havde min Solskjærm og Stafelie fastbunden, dog neppe kunne male, jeg fik som Følge mit Malerie og min Palet helt fuld af Vand ...“ 31/10. Generet af scirocco og storm. „Maleriet blev derfor heller ikke frie for en heel Deel Støv.“ 1/11 forts. i smukt vejr. 2/11. „En liige saa god Arbeidsdag og milt som mit om Sommeren. Jeg arbeidede heldigt og fik til min store Glæde den gamle Portner i Klosteret til at staae for mig, han gjør en herlig Virkning paa Stykket.“ 4/11. „Omendskjönt Veiret var meget slet da den stærke Vind endnu rasede, og Solen kun lidt lod sig tilsyne, gjorde jeg dog det siste med mit Malerie hær færdigt idet jeg fik en af Munkene til at staae Model for mig, og saaledes maae jeg nu lade Maleriet beroe indtil jeg kommer til Rom, hvor endnu meget bliver at gjøre derved.“ 27/11. *Rom*. „... malede paa mit Malerie til Zeuthen ...“ 21/12. „Idag begyndte jeg igjæn at male paa min *Sorentinske Pergola* hvormed jeg endnu ikke kan komme ret paa det reene med Viinløvet, jeg er nu ogsaa kjed af at male i mit lille (romerske) Lukaf, hvor Lysen er reent forkjert og ofte lader mig fordærve hvad jeg alt har gjort ret taaleligt.“ 22/12. „Idag malede jeg, jeg kan næsten siige for første Gang i mit Liv i et ganske udmærket Lys i Signora Margaritas Studie (som arkitekten Nebelong laante ham), og Arbeidet gik derfor ypperligt, ogsaa er det, at jeg under Arbeidet kan tale med Nebelong, ret behageligt.“ Forts. 23–31/12. 1841. 2/1. *Rom*. „Idag ente jeg *Pergolaen* i *Cappudsiner Klosteret* i *Sorrent*, der er bestemt til Hof Jægermester Zeuthen (sen. baron Christian Frederik Z., 1794–1850, til Tølløse m. m.); gid nu blot at han maae blive tilfreds med dette Arbeide, i meget kunne det vist have været bedre, thi Løvet i *Pergolaen* var for mig der aldrig før har gjort noget saa stort i den Gener (læs: Genre) visselig ingen læt Opgave; det er derfor heller ikke bleven saa let behandlet som det burde. Iøvrigt har dette Malerie dog ogsaa sine ret gode Sider, saaledes tror jeg f. Ex. at der er ganske godt Solskin deri.“ 16/2. „... gav mig

til at omkalfatre mit Malerie til Zeuthen, der høiligt trængte til Forbedring; idag vandt ogsaa Billedet en heel Deel, Gud give blot at det i de følgende Dage maae gaa ligesaa godt . . .“ 17/2. „Jeg satte idag endnu en Figur til paa mit Malerie og ogsaa derved kom der lidt mere Liv og Interesse i Billedet.“ 19/2. „Malet om Formiddagen, dette Malerie tager mig vel meget, meget for lang Tiid, dog nu troer jeg ogsaa at jeg derfor har den Glæde at det bliver godt, noget hvorom jeg næsten alt mistvivlede, det at jeg har sat en Trappe til paa venstre Side dær leder ind i Haugen og at jeg har malet Pillerne i Pergolaen om, gjør alt en meget god Effect.“ Forts. 20/2. (21-24/2 fastelavn og barnedaab). Forts. 25-26/2. 5/3 id. 6/3. „Endelig idag blev jeg færdig med at retucere eller snarere . . . overmale Zeuthens Malerie; det glæder mig imidlertid at det unægteligt har vundet meget, saaat han maaskee vil kunne blive ret fornøiet dermed.“ Regnsk. 29/10 1841: En antique Ramme til Pergolaen fra Sorrent . . . 9 Rd. 12/6 1842: Af Herr Baron v. Zeuthen, for et Malerie forestillende en *Pergola i Capudsiner Klosteret i Sorrent med Munke der spille med Kugler* 140 Sp. 23/7. En Pakkasse til Zeuthens Malerie . . . 2 Rd.“

92. LOGGIA PAA PROCIDA. 1840-41. 50 × 62. Udst. 1842, bortloddet i Kunstforen. s. a. Fortegn. 1905, nr. 241. N. Heines auk. 12/4 1915, nr. 37 (gengivet).

23/11. Rom. „Jeg begynte idag at tegne paa et lille Malerie, hvortil jeg benytter *Studiet af Logen Paa Procida* (nr. 20), førend jeg agter at sende Etatsraad Holm (Chr. F. H., sekretær i fonden ad usus publicos, se note 51) det; han har mit tidligere Løfte derpaa, thi nogen anden ville jeg vist ikke give mine Studier.“ Forts. 24-25/11. 26/11. „Jeg malede idag efter Rosa Babona, som jeg agter at bruge som Model til mit lille Malerie.“ 19/12. „Om Formiddagen fortsatte jeg at male paa det Studie jeg havde begynt efter Rosa Babona i det smukke *Procida Costume*.“ 20/12. „Idag ente jeg det lille Studie.“

1841.

6/1. „Jeg begynte idag at male paa mit Malerie fra Procida.“ Da han underholdt sig med Nebelong, gik „Arbejdet godt fra Haanden“, trods daarligt vejr, „og Sindet bliver derved lettere, og da maler man jo ogsaa best.“ Forts. 7-12/1. 13/1. „... med Pergolaen paa Logen fra Procida synes jeg at blive heldigere end paa Maleriet fra Sorrent, som jeg vist vil komme til at retucere i.“ (Se foregaaende nr.). 15/1. „... jeg malede Fugleburet.“ Forts. 16-28/1, hæmmet af sygdom. 29/1. „... tegnet efter en lille Dreng . . . til Model til mit Malerie.“ 30/1. „... malet paa den lille Dreng . . .“ 31/1-2/2 arb. lidt om form. 4-6/2 deprimeret og syg. 8/2. „Malet med ligesaa lidt Held som altid i den senere Tiid . . .“ Forts. 9/2. 10/2. „Jeg retucerer nu

i mit Malerie, det koster mig megen Umage at bringe det i Harmonie.“ Forts. 11/12. 12/12. „mit lille Malerie nærmer sig nu sin Ende, det er heller ikke bleven saa godt som jeg havde ventet . . .“ 13/2. „For det første vil jeg nu lade mit Malerie staae, muligt at jeg da senere kan faae noget at forbedre derved; thi nu er jeg slap derfor.“ 14/3. „Arbeidet lidt om Formiddagen.“ 15/3. „Hvad jeg havde malet om Formiddagen maatte jeg igjen slette ud siden. Rose besøgte mig med Athalia (i Nebelongs tidl. studio) om Eftermiddagen i Studiet, og da gjorde hun mig opmærksom paa et Par Couleurer der ikke stode godt sammen paa mit lille Malerie; jeg forandrede dem og tror hun har havt Ræt. . . Nu faar jeg maaske igjæn Lyst til Maleriet; thi næsten var jeg alt kjed deraf da jeg ikke følte mig tilfreds dermed.“ Forts. 16-17/3. 18/3. „Jeg tror at jeg aldrig bliver færdig med det lille Malerie fra Procida, saa forkert gaar det. . . Et Liv som det jeg i Vinter hær fører, ville i Længden bringe mig til at gjøre stor Tilbagegang i min Kunst, jeg føler alt desværre, at jeg ikke har den Lethed i at arbeide som tidligere.“ 20/3. „Idag er jeg endelig kommen til den Overbevisning at jeg ikke faar noget af mit lille Malerie før jeg tager Model; thi de Studier som jeg havde gjort dertil ere alt for ufuldkomne og have heele Tiiden blot vildledet mig. (Rosa) Babona var idag hos mig med Procida Dragten; men jeg fik Intet malet, derimod fant jeg det rigtigt at tage meget ud der alt var malet, og da male det igjæn fra nye.“ 21/3. Malt efter model. „Idag gik det bravt med Malningen, jeg forandrede Forklædet paa den unge Kone og da det blev smukt klart og vidt og jeg fik et bedre Foldekast derpaa, fik strax Maleriet et bedre Udseende, og jeg gik om Middagen fornøiet hjem, da jeg følte at jeg endnu var istand til at gjøre noget.“ Forts. 22-23/3. 26/3. „Malet om Formiddagen efter Babona men uden synderligt derved at forbedre mit Malerie og Pængene vare derfor halvt bortkastede. Hovedtøier som det jeg idag var ifærd med gjør man i det heele bedre efter Glidermand.“ 6/4. „Om Formiddagen malede jeg Hovedet paa den lille Dræng paa mit Malerie.“ 7/4 forts. 14/4. „Jeg befant mig idag bedre og gik derfor hen i Studiet og gjorde mit lille Procida Malerie færdigt . . .“ (R. var syg i sidste halvdel af april og arbejdede næsten ikke.)

93. MANDLIG STUDIE.

1840. 14/12. *Rom.* „Malet efter Nicolo om Formiddagen.“ 17/12. „ . . . gjorde det lille Studie færdigt, jeg iforgaars begyndte efter Nicolo.“

94. STUDIE AF EN DRENG.

1841. 29-30/1. *Rom.* Se nr. 92. Jf. Aukt. W. & M. 26-29/9 1925, nr. 120: En Italienerdreng. Brystbillede. Sig. 1841. 25 × 20.

95. HOVEDET AF EN NEGER. Aukt. 1849, nr. 58. Fortegn. 1905, nr. 260.

5/5. *Rom.* „Malet en *Neger* om Formiddagen, som var fra Arabien og

hører dette Studie altsaa hjemme iblant mine tyrkiske Sager, dem jeg hjemme ikke faar saa let Leilighed til at completere.“

96. MICHELANGELOS CYPRESSER I KLOSTERGAARDEN VED DIOCLETIANS TERMER. Aukt. 1849 nr. 57. Fortegn. 1905, nr. 243.
6/5. *Rom.* „Tegnet om Formiddagen og begynte paa et Studie af *Michel Angellos Cypresser i Klosteret i Diocletians Bade.*“ Forts. 8-12/5. 13/5. „Idag endte jeg mit Studie af Cypresserne i Camaldulenserklosteret (fejlagtigt for Karteuser-), jeg tror det ikke er bleven saa ilde; en vakker Camaldulenser (læs: Karteuser), som idag kom til mig, forsikrede mig ... at det var det smukkeste Studie efter de Træer han havde seet Kunstnere dær gjøre.“
97. PARTI FRA VILLA BORGHESE. „Roma 1841“. 37 × 54. Fortegn. 1905, nr. 129. Aukt. W. & M. 23/6 1941, nr. 254 (gengivet).
15/5. *Rom.* „Malet om Formiddagen ... i Villa Borghese.“ 9/5. „Om Morgenen tidlig gik jeg ud i Villa Borghese og tilbragte dær heele Formiddagen ret behageligt med at tegne; jeg forsyner mig nu med Studier af Pinnier, hvoraf jeg hidindtil ingen har haft ...“ Forts. 17-21/5. 22/5. „Idag ente jeg mit Studie i Villa Borgese, hvor jeg i det heele tagen har sat ret roligt med mit Arbeide. ... Dette vil blive mit siste malede Studie for denne Gang i Italien.“
98. TO GEDER. „Roma 1841“. 30 × 47. Aukt. 1849, nr. 89. Fortegn. 1905, nr. 130. Forarb. til „Landevej paa Sicilien“, 1842. Fortegn. 1905, nr. 135.
20/5. *Rom.* „Om Formiddagen malede jeg to Geeder.“

B. AKVARELLER OG TEGNINGER

(herunder kun de blade, hvis emner er angivne i dagbøgerne).

1834

Tyskland og Holland.

1. *Motiv fra Hamborg.* 21/5. *Hamborg.* „Tegnet om Morgenen ...“ Jf. skitsebogsblad: „Hamborg. 23. May. Schwein Markt.“ Farvelagt.
2. *Torvet i Leeuwarden.* 30/5. *Leeuwarden.* „Tegnet og saae paa Torvet ...“ Jf. aukt. 1849, V, 6, nr. 6: „Torvescene i Louwarden (læs: Leeuwarden), med en Fuglekrammer i Forgrunden. 1834. Farver angivne. Nr. 7: Dito med en Skjærslipper i Forgrunden. Blyant. Nr. 8: Dito. Nr. 5: 2 Blade, Widemeer Poort i Louwarden. 1834.“ Jf. skitsebogsblade: „Waterport Leuwarden den 30" May“ og „Leuwarden 30" May.“
3. „*Den lutherske og den nye Kirke (læs: Oude Kerk) i Delft, set fra Haag-Porten.*“ Se dagbogscitat 1949, s. 76. Skitsebogsblad, dat. „den 10" Juni 1834“, geng. i „*Fra Rørbyes skitsebøger*“, 1949.
4. *Fra museet i Köln.* 16/6. *Köln.* „Tegnet i Museet.“

5. *Motiv(er) fra Köln.* 17/6. *Köln.* „Gaaet omkring, seet og tegnet . . .“ „Udsigt over Rhinen fra min Altan i Cöln. Den 16de Juni 1834.“ Skitsebogsblad. Blyant.

Paris.

6. *Fra Luxembourg-museet.* 17/7. *Paris.* „Beseet Luxembourgs Galleri, tegnet . . .“

Schweiz.

7. *Parti i Chamonixdalen.* Tusch. Aukt. 1849, V, 5, nr. 6. 6/9. „Chamony“. „Malet en lille Skitse om Formiddagen, siden tegnet lidt.“ „Chamony“. 2 skitsebogsblade. Bly og vandfarve.
8. *Parti ved Meiringen. Berner Oberland.* 14/9. *Meiringen.* „Seet Aar Lemmer og Finster Kopf; tegnet der om Eftermiddagen.“ Jf. auk. 1849, V, 5, nr. 2: „Parti ved Haslidalen (Aar – Lemmer). 1834. Farver angivne. Nr. 3: Parti af Aardalen. Blyant. S. a. Nr. 4: Finster Schlucht i Aardalen.“
9. *Dreng med murmeldyr. Reichenbach.* 18/9. „Om Morgen gaet op paa Bjerget ved Reichenbach og tegnet en lille Dreng med et Murreldyr . . .“

Italien.

10. *Parti af Mercato Nuovo med bronzesvinet.* I mellemgrunden en hattebod. „Mercato nuovo. Florenz“. Blyant og sepia 29,5 × 24. *Florens.* Bagpaa figurer. Blyant. Aukt. 1849, V, 9, A, b, nr. 56. 10/10. *Florens.* „Tegnet paa Mercato nuovo.“
11. *En Capuciner munk.* 12/10. *Florens.* „Tegnet en comisk Capudsiner . . .“ Jf. auk. 1849, V, 9, D, c, nr. 166: „En Capuciner munk.“ (Tusch og blyant) identisk med nr. 15?
12. *Motiv fra San Lorenzo fuori le mura, Rom.* 7/11. *Rom.* „Tegnet i S. Lorenzo fuori le Mura.“
13. *En dreng.* 8/11. *Rom.* „Tegnet en lille Dreng.“ Jf. auk. 1849, V, 9, D, c, nr. 170: „En Dreng, som piller en Appelsin.“ Jf. auk. W. & M. 12/4-40, nr. 80.
14. *Klostergaarden ved Aracoeli i Rom.* Blyant og tusch. Aukt. 1860, nr. 20. 8/11. *Rom.* „Om Eftermiddagen tegnet i Franciskanerklosteret ved Aracoeli.“ Jf. auk. 1849, V, 9, A, b, nr. 57: „Parti i Aracoeli i Rom.“ Blyant.
15. *En gammel Capuciner.* 13/11. „Fra Benedetto Cappucino. Roma 1834.“ 27,5 × 20,5. Farvelagt blyantstegning. *Rom.* „Tegnet en gammel Capudsiner af Signora Margherita Bekjendtskab.“
16. *Klostergaarden i S. Giovanni in Laterano.* Jf. malerier, nr. 5. 18/11. *Rom.* „Tegnet i S. Giovanni in Laterano i det antique Kloster.“
17. *Santa Maria dei Cappucini i Rom.* Tidl. Gisselfeld, Kat. nr. 320. 22/11. *Rom.* „Tegnet i Choret i Capudsinerkirken.“ 26/11. „Om Formiddagen tegnet i Capudsinerklosteret, hvor jeg er bleven ret gode Venner med Mun-

- kene ...“ 27/11 og 29/11 tegnet sst. Jf. aukt. 1849, V, 9, A, b, nr. 58: „Parti i et Capucinerkloster i Rom. En Munk er i Begreb med at aabne Porten.“ Blyant og tusch. Nr. 76: „Capucinermunke forsamlede til Bøn.“
18. *Eremitten ved Arco oscuro*. 22/11. Rom. „Tegnede ... om Eftermiddagen *Eremitten ved Arco Oscuro*.“ Jf. aukt. 1849, V, 9, D, c, nr. 139: „En Eremit. 1834.“ Tusch og blyant. Kan ogsaa være nr. 19. Smlgn. malerifortegn. nr. 6.
19. *Eremit fra Borgo Sant' Angelo*. 27/11. Rom. „... om Eftermiddagen tegnet en *Eremit fra Borgo S. Angelo*.“ Jf. foregaaende nr. samt blyantstegning af præst udenfor en dør. 32,5 × 23,7.
20. *To pifferari* (sækkepibespillere). Rom. „2 Juuledag. Rom. 1834.“ 30 × 23. Bet. „Sambonia Schiaramella.“ Vandfarve og blyant. Jf. aukt. 1849, V, 9, D, c, nr. 135 samt aukt. W. & M. 12/2-32, nr. 138. 12/12. Rom. „Tegnet en *Pifferari Dreng*.“ 26/12. „Tegnet en *Pifferaro*.“ – Jf. „En Pifferaro.“ 1835. Fortegn. 1905 nr. 58, udst. „Dansk Kunst fra Italien“ 1909, nr. 313. – Gentagelse 1847. Aukt. „Kunsthallen“ 27/10-47, nr. 63.

1835.

21. *Bro over Teveronen* (?). 17/2. „Om Morgenen gaaet ud af Porta St. Lorenzo og gjort en lang Tuur ude i Campagnen; jeg tegnede ude ved Broen, der gaar over Teveren (her menes vel Teveronen, der flyder øst for Rom mod Tivoli); men den skyfulde Himmel tillod mig ikke at male.“ Smlgn. malerier, nr. 9 a.
- 21 a. *To hyrdedrenge i den romerske Campagne*. Kopi efter maleri nr. 8 a. 28/3. Rom. „Tegnet paa en lille *Copie af mit Malerie med Hyrdedrenge*.“
22. *En jæger i den romerske Campagne*. 30/3. Ostia. „Om Formiddagen tegnet en af Jægerne fra igaar, som jeg vil bruge til et lille Malerie, hvorfor jeg egentlig ... deeltog i denne Jagt.“ (Hundejagt i Ostia). Jf. aukt. 1849, V, 9, D, c, nr. 134: „To Campagnejægere. Rom. 1835,“ samt farvelagt blyantskitse: „Ostia 1835.“
23. *Gruppe af skandinaviske rejsende*. Stambogsblad til (holbergforskeren C. J. A.?) Philipsen. 25/4. Rom. „Tegnet Hammerich (teologen og historikeren Frederik H., der efter sin magisterkonferens foretog en længere udenlandsrejse 1834—35), Hall, Knuth, (se note 27), Broberg (den senere politiker og grosserer C. A. B., der 1832—35 var ansat ved et handels- hus i Messina), Brockenbühl (?), Philipsen (se 1949, s. 80). Imorgen skal jeg tegne de andre af vort Bordselskab („Løjtnant Paludan“, identisk med dav. kaptajnløjtnant, sen. Kommandør Frederik August P., 1792—1872 (?), „Grev Raben“ (?), Løjtnant Wulff (se note 23) og den svenske maler O. H. Wallgren, (1795—1857, berejste Frankrig og Italien som stipendiat)), saa at det paa et Papir udgør en lille Erindring ...“ Stambordet var formentlig i osteria Fiano. 10/5. „Jeg tegnede siden *Fiedler*,

- hvilket han vil sende hjem. 11/5. ... tegnet et nyt og bedre Portræt af Fiedler, som han sender hjem.“
- 23 a. *To Portrættegninger.* 6/5. „... tegnede ... min *Værtinde Margarita*, der blev pudsigt nok.“ 8/5. „... tegnede ... den gamle *Giovanna med Paolo*.“ „Paolo Rosati. *Giovanna.* Rom 1835.“ 28 × 21. Bly.
24. *Torvet i Terracina.* 16/5. *Terracina.* „Tegnet om Formiddagen paa *Torvet i Terracina* lige under Fængselsvinduerne.“ Jf. aukt. 1849. V, 9, A, a, nr. 16: „*Terracina, Parti ved Porta romana antique* (læs: *antica*) med mange Figurer. 1835.“ Tuscheret tegning. Udst. 1930, nr. 68. Bet. „*Porta Romana antiqua.* Den 16de Mai 1835. Formiddag. *Terrasina.*“ 22,5 × 28,7. Blyant og sepia.
25. *Motiv(er) fra Mola di Gaeta.* 19/5. *Mola.* „Jeg tegnede og gik omkring om Dagen i den yderst interessante høiere Deel af Byen ...“ Jf. skitsebogsblad (geng. i „*Fra Rørbyes skitsebøger*“), samt aukt. 1849, V, 9, A, c, nr. 143: „*Opgang til et Huus i Mola di Gaeta* (det nuværende *Formia*). 1835. Blyant.“
26. *Antike bronceredskaber fra Museo Borbonico i Neapel.* „Musæet i Neapel.“ 21 × 30,5. Blyant. 23/5. *Neapel.* „Tegnet lidt i Museet om Formiddagen.“
27. *Gruppe af kunstnere. Neapel.* 14/5. „Om Formiddagen tegnede jeg *Eicstedt* og *Loewe* (arkitekter, Bindsbølls „*tyske Reisekammerater*“), og om Eftermiddagen *Bindsbøll*.“ 15/6. „Om Formiddagen tegnede jeg *Oppermann* (tysk arkitekt, der havde rejst sammen med *Bindsbøll*, se nedenfor), saaat jeg nu har det heele Reiseselskab paa et Blad til Erindring.“ I et brev til moderen, dat. Neapel, 13. juni 1835, skriver Rørbye: „Men jeg havde dengang hær allerede truffet *Bindsbøll* og hans Reiseselskab i Sicilien, og med dem er det, at jeg har gjort denne *Tuur* (*Vesuv-Salerno-Paestum-Amalfi-Capri-Procida-Pozzuoli*); de ere alle *Arcitecter*, den ene er *Preusser* fra *Magdeburg*, *Opperman*; den anden er egentlig *Gods-ejer* i *Schlesien*, men befatter sig ogsaa med *Arcitecturen*, han heeder *Eichsted* og er en meget smuk Mand; og den tredie er en ægte *Polak* fra *Varskou*, *Løwe*. Jeg har ikke kunnet ønske mig noget bedre Reiseselskab, og jeg troer vi vare gjænsidig af samme Meening.“
28. *Stambogsblad.* 19/6. *Neapel.* „Tegnet i *Loewes Stambog*.“
29. *Motiver fra Procida.* 21/6. *Procida.* „... tegnede lidt.“ 20/6. „... tegnet temmelig flittig ...“ 23/6 idem. I auktionskataloget 1849 anføres flg. blade fra *Procida*: colorerede el. tuscherede tegninger (gruppe V, 9, A, a); nr. 17: *Procida, Strandparti med Vesuv i Baggrunden.* 1835. (Akvel. Den kgl. Kbtsml.). Nr. 18: *Pladsen ved Havnen paa Procida, med Frugtsælgere og mange andre Figurer.* S. a. Nr. 19: *Dito sammesteds, med tvende Processioner, s. a.* (Udst. 1930, nr. 70). Nr. 20: *Strandparti sst. med 3 Fiskere.* Nr. 21: *4 Bocce* (læs: *Boccia*-)spillere paa *Procida.* S. a. (heraf findes ogsaa en blyantskitse). Nr. 22: *Dito med flere Tilskuere.* Nr. 23: *Parti med Fiskere paa Procida.* S. a. (Gruppe b: Blyantstegninger). Nr. 66: *I et Værelse paa Procida; en gammel Kone*

- vinder Garn (Portrait), s. a. Betegnet „Nastasie Scotranele“. Den kgl. Kbtsml. (Gruppe D. Figurer med Costumer, a. Colorerede). Nr. 111: En Kone fra Procida, seet forfra og samme i Rygstilling. Blyant. S. a. Nr. 112: En dito fra dito. Nr. 113: To qvindelige Figurer, der spinde. Col. og Blyant. Procida, s. a. Nr. 114: To Marinari, den Ene coloreret, den Anden Blyant. Procida, s. a. Den kgl. Kbtsml.? (Gruppe c. Tusch og Blyant). Nr. 140: Hvilende Dreng paa Procida. S. a. – Skitsebogsblade.
30. *Kirkefest i Sorrent*. 16/7. „... Jeg tegnede Kommercen udenfor mit Vindue“ (Fyrværkeri i anledning af Madonna del Carmine-festen).
31. *Gade i Sorrent*. 18/7. „Om Eftermiddagen tegnede jeg en Gade her i Sorrent, som jeg næsten havde Lyst til at male.“
32. *Torvet i Castellammare*. Aukt. 1849, V, 9, A, a, nr. 29. 28/7. *Castellammare*. „... tegnede om Formiddagen paa Torvet.“ 29/7. „Tegnede ... fra et Kaffehus paa Torvet.“
33. *Fra havnen i Amalfi*. 12/8. *Amalfi*. „... tegnede der (i havnen) om Eftermiddagen før Badningen ...“ Jf. aukt. 1849, V, 9, A, a, nr. 14: Badene ved Amalfi.
34. *Havneporten i Amalfi*. Dat. 1835. 23 × 30. Blyant og vandfarve. 19/8. *Amalfi*. „... tegnede ... Havneporten ...“
35. *Fiskere i Amalfi*. Aukt. 1849, V, 9, A, a, nr. 9. 20/8. *Amalfi*. „... tegnede oppe i Kirkehallen nogle *Fiskere* ...“
36. *En Gejstlig i Amalfi*. 20/8. *Amalfi*. „... tegnede ... nogle Fiskere (se foregaaende nr.) og med det samme *Don André Carnero, Kanonikus*, der selv forlangte det.“
37. *Strandparti i Amalfi*. 22/8. *Amalfi*. „... tegnede ... lidt ved Stranden.“ Jf. aukt. 1849, V, 9, A, c, nr. 62: Strandparti. Amalfi. Tusch og Blyant. – Farvelagt tegn. med terrasse i forgr., bet. „Amalfi 1835.“ 17,5 × 21 (lysmaal).
38. *Torvet i Amalfi*. Studietegning til maleriet, nr. 34. 23/8. *Amalfi*. „... tegnede ... Figurer til mit malerie paa Torvet.“ 24/8 forts.

Grækenland.

39. *Motiv(er) fra Corfu*. 9/10. *Corfu*. „... tegnede lidt i Byen.“ 10/10 id. Jf. aukt. 1849, V, 11, nr. 12: Corfu. Parti med Bygninger. Coloreret. Nr. 14: Dito fra St. Decan. Blyant med coloreret Baggrund. Skitsebogsblade fra basaren m. m.
40. *En græsk skrædder*. 12/10. *Corfu*. „... tegnede ... en *Skrædder* i Figur ...“ Jf. skitsebogsblad af en siddende skrædder (geng. i „Fra Rørbyes Skitsebøger“), forarb. til maleriet „En græsk Skrædder“ (afb. i Kunst i privat Eje, II, s. 101). Samt en Skrædderbod, farvelagt.
41. *En Skærsliber i sin bod*. „Corfu. Rørbye.“ Blyant. 24,5 × 30,5. *Corfu*. 12/10. „... tegnede ... (en *Skrædder* i Figur) og siden en *Sliber* ...“ Jf. aukt. 1849, V, 11, nr. 13: Corfu. Parti med Skiærslipper ved sin Bolig.

42. *Parti uden for Porta Reale. Corfu.* 13/10. „... gik siden uden for Porta Reale og tegnede lidet ...“ Skitsebogsblad: Grækere ved et baal; i baggr. bjerge, farvelagt.
43. *Klostergaard. Corfu.* 15/10. „... gik ... ud af Porten til et Slags Fruentimmer Kloster, der ligger ude ved Forstaden tilvenstre og tegnede derinde i Gaarden.“
44. *Samtalende grækere. Corfu.* 15/10. „Da vi havde spist, vare vi i et Caffé Huus ved Toldboden, og da jeg nu er bleven lidt bekendt som den, der tegner Folk, kom en Mand hen og tilbød sig at tale udenfor med et Par Grækere, der just stod, for at jeg desto bedre kunde tegne dem, hvilket jeg ogsaa i al Hast gjorde til deres Glæde.“
45. *Strandparti. Corfu.* 15/10. „Om Eftermiddagen tegnede jeg udenfor Porten ved Stranden.“
46. *Motiv(er) fra kaffehuse. Corfu.* „Efter Middag var jeg i en Caffé paa Toldboden og siden ude i en meget simpel i Forstaden og tegnede lidt begge Steder.“
47. *Fra basaren i Athen.* 4/11. „... jeg gav mig ... til at tegne et Partie af Bazaren, som jeg ogsaa fortsatte om Eftermiddagen uden dog at blive færdig, jeg sidder ved Disken af en Skrædder Boutique, og Mesteren paa Bordet jager Folk væk ...“ Forts. 5-6/11?
48. *En ung græker. Athen.* 8/11. „... gik ... til en ung Græker af hans (Køpens) Bekjendtskab, som jeg tegnede, men kom siden slemt daran, da Mennesket vilde absolut, at jeg skulde love ham at tegne hans Portrait.“ Auktionskataloget 1849 anfører flere „Græske Figurer,“ samt staaende, siddende og liggende grækere (V, 10, nr. 36, 39, 40, 11, nr. 30, 32, 34, 35, 37, 38, 40, 42, 44, 46 og 47). Jf. aukt. W. & M. 26/11-1926, nr. 65: En Græker, der ryger Pibe. Vandfarve.
49. *Porticus i Athen.* 11/11. „Begynte at tegne lidt ved den doriske Porticus“ (den eumeniske?). 12/11. „Om Formiddagen tegnede jeg ved den doriske Porticus, der giver et smukt Motiv til et Malerie ...“ Jf. aukt. 1849, V, 11, nr. 22: „Udsigt igennem en Buegang i Athen med Figurer.“ Farver angivne.
50. *En græsk vært.* 12/11. Athen. „Tegnede Kjöprens Vært.“
51. *Motiv(er) fra Akropolis. Athen.* 13/11. „... paa Akropolis, der er deilige Ting at tegne ...“ Tegnet paa Akropolis 14/11, 18/11, 20/11, 24/11, 25/11, 29/11.
52. *Tre grækere.* 15/11. Athen. „Om Eftermiddagen hentede Kjöpren 3 af hans græske Bekjente, som jeg tegnede ...“
53. *En græsk guitarfabrikant.* 17/11. Athen. „Det var en Pokkers Blæst idag; men jeg sad ret godt hos en gammel *Guitar Fabrikant*, som jeg tegnede med samt (hans) heele Virtschaft om Formiddagen.“
54. *Fra en café i Athen.* „Caffé Nicolas Buiuca a Athen.“ Blyant. 26 × 38,5, 17/11. „... om Eftermiddagen gik jeg med Kjöpren i en malerisk Kaffé.“

- hvor jeg ogsaa tegnede og fik af en Hændelse en *Tyrk* med, der strax var villig til at lade sig tegne, da han blev anmodet derom.“
55. *Udgravningen af Propylæerne paa Akropolis*. Bly og sepia. 21/11. *Athen*. Den kgl. Kbstdsm. „Om Eftermiddagen ... begynte jeg at tegne foran *Propylæerne*, hvor man udgraver etc.; der kan blive noget deraf, hvis jeg er heldig.“ Forarbejde til maleriet nr. 40.
56. *Det indre af Parthenon*. 22/11. *Athen*. „... tegnede om Eftermiddagen nogle Figurer paa en Tegning af det Indre (af Parthenon), jeg forgangen Dag gjorde.“ 28/11. „Om Formiddagen tegnede jeg den allerede længe begynte Tegning af det Indvendige af Partenon færdig.“ Jf. maleri nr. 37.
57. *Gaarden i et militærhospital i Athen*. Staaende figurer. I baggrunden *Lykabettos*. „*Athen*. Rørbye.“ 29×42 Blyant og vandfarve. 2/12. „Jeg sad derimod bedre (i læ) nede i Byen, hvor jeg tegnede et tyrkisk Huus, der nu er indrettet til Militair Hospital. Der er heelt fuldt af syge Soldater.“
- 57 a. *Sammesteds?* 1836. 7/4. „Siden løb jeg om efter et Par græske skoe (se 1949, s. 116), gjorde mig en Mappede til mine Tegninger, tegnede lidt henne i *Hospitalet*.“
58. *Parti ved Teseus-templet*. 9/12. *Athen*. „Om (Eftermiddagen) var jeg lidt ude ved Teseus Templet for at tegne ...“ Jf. aukt. 1849, V, 11, nr. 21: „Ruinerne af Theseus-Templet med Athen og Acropolis i Baggrunden, hvilende Grækere i Forgrunden. Tusch.“ Jf. maleri nr. 47.

1836.

Tyrkiet.

59. *Ved en moské (Kilidsch Ali Pascha?) i Top Hané*. 31/12 1835. *Konstantinopel*. „tegnede lidt nede ved en af Moskæerne i Galatha ...“ 1836. 10/1. „derfra gik jeg ned til *Moskeen i Toppana*; nu da jeg er vant dertil generer Folkene mig ikke saa meget, og da jeg ikke forstaaer hvad de siige, er det mig ofte som jeg „var ganske ene omend 30 Mennesker staae omkring.“ Jf. aukt. 1849, V, 10, nr. 10: „Fontainen (i) Top-Hanah i Constantinopel. Coloreret.“ Jf. ogs. maleriet „En tyrkisk notar“ (se nr. 58), samt tegningerne „En Notarius, som nedskriver en Ægteskabskontrakt. Constantinopel“ (aukt. 1849, V, 10, nr. 30-32). Endvidere tegn. (delvis farvelagt) „Fra Constantinopel ... Gade i en tyrkisk By. Tilvenstre Hus med Karnap. I Baggrunden en Moské og Boder. Paa Gaden Folk, en Rytter og en Hane ...“ Tidl. Gisselfeld, Kat. nr. 321 (24×36).
60. *Parti ved Aja Sofia*. I baggrunden *Seraimuren* og *Irene kirken*. Bly og farver. Den kgl. Kbstdsm. 5/1. *Konstantinopel*. „Jeg tegnede i *Forgaarden ved St. Sophia*, men det var saa koldt, at jeg neppe kunde holde Blyanten ...“ 12/1. „Tegnede istedet (for i *Beyazit-moskeen*) et andet Partie ved *S. Sophia*.“ Jf. aukt. 1849, V, 10, nr. 9: *Parti af Constantinopel med S. Sophia*. Coloreret. smlg. udst. 1930, nr. 78 (1846 for 1836).

61. *Ved Beyazit-moskéen.* 9/1. *Konstantinopel.* „Jeg tegnede idag ved Moskeen Baiazet, men det var næsten ikke til at holde ud for Folk og Kulde, jeg maatte holde op længe før Tiden og løbe om for igjen at blive lidt varm.“ Jf. aukt. 1849, V, 10, nr. 7: „Hovedindgangen ved Moskeen Bajazet. Coloreret.“
62. *Portræt af Madame Elisabeth Romani, dragomanens hustru.* Farvelagt. Aukt. 1849, V, 10, nr. 15. – 11/1. *Konstantinopel.* „Om Formiddagen tegnede jeg *Madame Romani* i sin heele pompøse græske Kostume og morede mig derved fortræffeligt, da hun heele Tiiden fortalte mig om de tyrkiske, armenianske og græske Sæder og Skikke her og tilmed mange historisk mærkelige Ting, som hun har oplevet. Det er en yderst interessant Kone, som man ikke saa let kan blive kied af at høre paa.“
63. *Café Nimisch i Konstantinopel.* Farvelagt blyantstegning. Den kgl. Kobberstiksm. Aukt. 1849, V, 10, nr. 8. – Tegnet i Café Nimisch 13/1, 27/1, 30/1. Se note 49. Jf. ogs. aukt. 1849 V, 10, nr. 35: „Caffehus i Constantinopel med endeel ryggende Tyrker.“ Blyant.
64. *Et par kostymer fra Büjüç Dere ved Bosporus.* 15/1. „Opholdet i Buiedere (læs: Büjüç Dere) mindede mig ganske om Hjemmet ... Jeg tilbragte Dagen der med at tegne *et Par Kostumer*“ (blev den fig. dag roet tilbage til Konstantinopel i en 4-aaret baad).
65. *Tyrkisk fruentimmerkostyme.* 20/1. *Konstantinopel.* „Siden tegnede jeg en tyrkisk Fruentimmer Costume efter den yngste Sig, Carlo (?), og Romani holdt os imidlertid med Selskab.“ Jf. aukt. 1849, V, 10, nr. 19: „Tyrkisk Pige med en Papegoje, Rygstilling, i Costume. Coloreret.“
66. *Portræt af Dragomanen Romani.* 20/1. *Konstantinopel.* „Jeg tegnede hjemme Sig(nor) *Romani*, men maae imorgen gjøre det bedre. Manden sidder alt for net og det naturlige i hans Væsen gaar væk.“ 21/1. „Jeg fuldendte *Romanis Portrait* om Formiddagen ...“
67. *Parti ved den nye moské ved havnen.* Sepia? 24/1. *Konstantinopel.* „... tegnede først ved den saakaldte nye (Mahmud i Top Hane, opf. 1830?) Moské ved Havnen ...“ Jf. aukt. W. & M. 11/10-44 nr. 642 a og 644 (Havn-billede).
68. *Brønden ved Aja Sofia uden for Seraiets yderste port.* Aukt. 1860, nr. 17. 24/1. *Konstantinopel.* „... tegnet ... siden *Brønden uden for Seraillets yderste Port.*“ Upst. 1930, nr. 79? (1846 for 1836?). Jf. maleri, udst. Charl. 1846 (se Reitzel's fortegn.).
69. *Hippodromen i Konstantinopel.* 25/1. „Til Erindring tegnede jeg en Skitze af *Hipodrom Pladsen* ...“ Jf. aukt. 1849, V, 10, nr. 4: „En aaben Plads i Constantinopel, omgiven med Bygninger og Figurer. Coloreret.“ Nr. 1: „Moskéen Ahmed paa Hippodromen. 1836. Tildeels coloreret.“
70. *Parti ved (og i) Suleimanyie-moskéen.* 28/1. *Konstantinopel.* „Vi spadserede om Formiddagen over til Constantinopel (de boede i Pera) og tegnede ved *Moskeen Solimanie*, og der lykkedes det os endelig idag at komme ind i Moskéen (de var tidligere blevet vist ud af Beyazit-moskeen, d. 12/1).

Først Bindsbøll, som en Port Araber og en Tyrk proponerede at gaae ind, og da han kom ud til mig og fortalte dette, prøvede jeg ogsaa min Lykke, da der ingen Folk var i Forgaarden. Jeg trak mine Skoe af og smuttede ind og lagde mig strax paa Ende for at ligne de andre og ikke vække Opmærksomhed, og jeg blev saaledes til jeg ikke længere kunde udholde det i mine Been.“

71. *Scene i Muhammed Paschas bad.* 2 siddende figurer. Nogle farver angivne. Betegnet „I Badet Magmud Pascha i Constantinopel.“ Jf. Løs blyantskitse med samme motiv, betegnet „Constantinopel“, samt skitsebogsblad, bet. „i Badet Mamud Pashcia.“ Den kgl. Kbtsml. Aukt. 1849, V, 10, nr. 33. 30/1. *Konstantinopel.* „Fra Caffeen (Nimisch) gik jeg med Bindsbøll til Badet Magnus (læs: Muhammed) Pascha . . . Jeg tegnede lidt derinde i den ulidelige Heede . . . Da jeg var kommen ud igjen tegnede jeg *Ejerenes Søn*, som bad meget derom.“

Grækenland.

72. *Mandlig model.* 18/2. *Athen.* „Jeg havde idag en af (Chr.) Hansens Haandværker-Mestere til Model, hvorved Manden ikke var lidt stolt, han proponerede mig ved Hansen at sætte en af hans gode Venner ved Siden af ham paa Stykket.“
73. *Parti fra Nymfehøjene.* 27/2. *Athen.* „Om Eftermiddagen gjorde jeg en Tuur omkring Byen og var ogsaa paa . . . *Nymfæ Høiene*; paa denne sidste begynte jeg at tegne lidt, men manglede Belysning.“
74. *Parti fra Athen med Akropolis.* 8/3. *Athen.* „Tegnet et Partie med *Acropolis* paa om Formiddagen, da det disige Veier oppe ikke tillod at male der.“
75. *Stambogsblad.* 18/3. *Athen.* „Jeg tilbragte Tiiden (hjemme) med at tegne et Blad til Doctor Ross' Stambog, som jeg allerede tidligere havde lovet ham.“
76. *Portræt af en græker.* 20/3. *Athen.* „Om Formiddagen tegnede jeg Nicitas, jeg troer næsten, der var en halv Snes Grækere i Værelset for at see til.“
77. *Motiv(er) fra Chalkis.* 29/3. *Chalkis.* „Tegnet heele Dagen, tildeels i den tyrkiske Caffé: meget originale Figurer dær; intet bedre i Constantinopel.“ 30/3. „Tegnet i *Caffeen* ogsaa *Gaderne*.. Jf. aukt. 1849, V, 10, nr. 13: „Parti af Chalcis. Gjennemsigt fra en Buegang. Coloreret.“ Nr. 14: „Dito fra dito; aaben Plads med Bygninger og Figurer, som ryge Tobak. (Navnene vedføiede; Costumet anlagt med Farver).“ Skakspillende grækere udenfor en cafe. Farvelagt. „Opiumsrøgere (!) der spiller Brætspil.“ Bet. „Chalsis 1836“. Farvelagt. Den kgl. Kbtsml. Pibe-rygende græker. Bet. „Jain Dervicha. Chalsis.“ Farvelagt sst. – Skitsebogsblade.
78. *Antik bronzefigur.* 7/4. *Athen.* „Indpakket mine Malerier henne hos Hansen og der tegnede jeg ogsaa en lille *Bronze-Figur*, der nylig var udgravet paa

Acropolis; det var Schaubert jeg gjorde dette for, da det faldt ham noget svært med den menneskelige Skabning.“

79. *Paa overfarten fra Aigina til Epidaurus.* 19/4. „Da jeg vaagnede om Morgen var Skipperen paa Bunden af Baaden, og hans 2 Sønner alt ifærd med at røe, thi det var igjen blikstille; men det deiligste Veier som man kunde ønske. Jeg kogte kaffe i Bunden af Skibet og *tegnede* med den største Bequemmelighed, og Tiiden gled godt hen til Kl. 2¹/₂, da vi endelig naaede Epidaurus.“ Jf. maleri: agterstavnen af et græsk fartøj, afb. i Smaa Kunstbøger, s. 34.
80. *Fra klostret Megaspoleon i det nordlige Peloponnes.* 27/4. „Vi kom før Middag til Mergas Spoleon (læs: Megaspoleon), det mest imponerende og største Kloster, jeg endnu har seet. . . . Megt er her at tegne.“ 28/4. „En yderst interessant Dag; jeg tilbragte den tildeels med at tegne og med at besee Klosteret, det er næsten (en) Fæstning og Tyrkerne have med deres heele Magt ikke været istand til at indtage det . . .“ Jf. aukt. 1849, V, 11, nr. 9: „Megea Spoleon; endeel Munke ere forsamlede uden for en Klosterbygning. Coloreret.“ Nr. 10: „Dito. Svalegang med Klokker. Farverne blot angivne.“ Betegn. „Mega Spoleon.“ Den kgl. Kbtsml. Nr. 11: „Dito. Buegang i Klostret, med Munke. Coloreret.“

Italien.

81. *Motiv fra Ancona.* 20/5. *Ancona* (i karantæne). „. . . . Dagen tilbragte jeg ret godt med at skrive og *tegne*.“ Jf. aukt. 1849, V, 9, A, a, nr. 37: „Parti af Ancona med Udsigt over Havet.“
(21/5. *Ancona.* „Jeg tilbragte heele Formiddagen paa mit Værelse med at *retuschere nogle af mine Tegninger fra Grækenland . . .*“)
82. *Portrættegning.* 28/5. *Ancona.* „Jeg tegnede idag Doctor Jollys (en rejsefælles) Portrait-Figur som Karikatur. Manden er en stor Ynder af Kunst, og han har paa sine Reiser seet meget og med Opmærksomhed; men altid stikker dog Delitanten frem . . .“
(16/6. *Rom.* „Jeg begynte om Formiddagen paa de Tegninger, som Baron Rouent skal have; men meget blev der just ikke gjort . . .“)
83. *Parti af kirken i klostret Fossanuova.* Aukt. 1849, V, 9, A, b, nr. 81. 16/8. „Jeg tegnede næsten heele Dagen dær og kunne ønske at have havt mere Tiid.“
84. *To kvinder fra Civitella.* 25/8. *Civitella.* „Jeg tegnede i Formiddag et Par Fruentimmer her af Byen, men det lønnede ikke Umagen at fortfære hermed, da her næsten ingen findes, der blot er nogenlunde taalelige . . .“ Jf. aukt. 1849, V, 9, D, a, nr. 122: „En Vandbærende fra Civitella. Coloreret.“ Tilhører Den kgl. Kbtsml.
85. *Det indre af klostret San Benedetto i Subiaco.* 29/8. *Subiaco.* „Idag naaede jeg igjen op til St. Benedetto og tegnede i den vistnok meget maleriske Kirke. Skade at Malerierne og Decorationerne ikke ere i en bedre Stil,

der ville da end mere være Stof.“ Jf. farvelagt tegning (skitse), forestilende underkirken med en sakristan og skriftestol, betegnet „St. Benedetto i Subiaco“, Den kgl. Kbtsml.

86. *Den pavelige mølle i Subiaco*. Med talrige figurer. 27 × 43. Blyant, tildels farvelagt. 31/8. „Om Formiddagen var jeg igjen at tegne i Møllen. Alt Folket er unægtelig meget høfligt; men alt gaar ud paa at faae Penge derfor. Alle forlange de saagar noget for deres ringe Tjeneste . . .“
87. *Vaskekoner ved en bro over Anio-floden. Subiaco*. 2/9. „Om Formiddagen skidserede jeg Figurer nede ved Broen, hvor der altid er en Mængde Fruentimmer der vasker . . . de ere temmelig ugenerede klædte og viiser ofte deres ret smukke Been.“ 5/9. „Ved Floden var jeg igjen idag at opservere Vaskepigerne. I Grunden have de alle Lyst til at lade dem tegne, naar de faar Penge . . .“ Jf. Pige med vaskebalje. „Subiaco.“ Farvelagt. 22,5 × 17.
88. *Parti ved Santa Scolastica i Subiaco*. 13/10. *Subiaco*. „Jeg tilbragte Dagen oppe i *St. Scholastica*, hvor man tillod mig . . . at tegne uden for Kirken.“ Jf. aukt. 1849, V, 9, A, a, nr. 46: Brønd i *St. Scolastica*. Nr. 47: Klostergaarden sst.
89. *Nogle partier af kirken i klostret San Benedetto*. 20/10. *Subiaco*. „Ogsaa idag spadserede jeg op til *St. Benedetto*, hvor jeg tegnede nogle *Partier af Kirken* . . .“
(13/12. *Rom*. „Heele Formiddagen indtil Kl. 3. tilbragte jeg oppe hos Wittmer for at tegne noget af det tyrkiske, jeg til Vederlag faar for hvad jeg haar laant ham.“)

1837.

- (21/2. *Rom*. „Begjynt paa et Par Tegninger til *Sir Adams*. . . Forbandet kjedeligt Arbeide.“ Forts. 25/2. „Alle disse Dage har været anvænt til at gjøre de Tegninger, som *Sir Adams* skal have, og idag gjorde jeg en lille for *Sir Heatfield*, som jeg i Aften bragte ham; jeg saae da ogsaa hans Samling af Haandtegninger, hvoriblandt der vare meget gode Sager; naar man har Formue, er der vel intet Sted, hvor man som i *Rom* kan samle Kunstsager, med saa meget Talent og Variation.“ Forts. (?) 1/3. 30/3. „Endelig har jeg idag endt de 3 Tegninger, jeg skulle gjøre for *Sir Heatfield*; Arbeidet har langtfra ikke interesseret, da det altid blot forsinkede mit Malerie, imidlertid naar Modellerne narre med ikke at komme, er det dog godt at have noget at gribe til for ikke at tabe Dagen.“)
90. *Klostergaard i Santa Maria della Verità i Viterbo*. Blyant. Aukt. 1849, V, 9, A, b, nr. 72-74. 4/7. *Viterbo*. „Idag har jeg tegnet i Klosteret *St. Maria della verità*, en udmærket smuk *Klostergaard* findes der i bysantinsk gotisk Stiil.“ 5/7. „Formiddagen tilbragte jeg med at tegne i *St. Maria* . . .“
91. *Fra en kirke (Santa Maria in Gradi's klostergaard?) i Viterbo*. 5/7. „Om Eftermiddagen tegnede jeg lidt i *St. Maria in Paradiso* (?), der tidligere

- skal have været Nonnekloster.“ 7/7. „I St. Maria in Paradiso og ved Kirken St. Pellegrino tegnede jeg idag ...“ (se nr. 92). Jf. aukt. 1849, V, 9, A, b, nr. 72–74 (se foregaaende nr.): Klostergaarde i Viterbo. 1837.
92. *Parti ved kirken S. Pellegrino i Viterbo.* 7/7. „... ved Kirken St. Pellegrino tegnede jeg idag, og heelt uforstyrret, da det er Steder, hvor man er vant til at see Kunstnere opholde dem ...“
93. *Piazza San Pellegrino i Viterbo.* Betegn. „Palazzo Comunale antico. Viterbo 1837.“ Bly og sepia. Den kgl. Kbtsml. 6/7. *Viterbo.* „Heele Formiddagen tilbragte jeg med at tegne et Partie i Byen ved det saakaldte antico Governio; nu beboes disse tidligere Pragtbygninger af fattige Folk. Stedet afgiver et Exempel paa, hvad Byen engang maae have været, allene denne Bygning har ikke havt mindre end 5 Taarne, og det Heele er af en overmaade solid og malerisk Arkitektur.“ Jf. aukt. 1849, V, 9, A, a, nr. 33: Palazzo Comunale i Viterbo. 1837.
94. *Gadeparti fra Viterbo.* 7/7. „... men da jeg om Eftermiddagen tegnede et *Gadepartie* der i Nærheden (af S. Pellegrino) med nogle Folk paa, havde man nær ved blot Nysgjerrighed ødelagt mig. Deres Glæde var især stor over, at en ung Skomager, der sad arbejdende i Gaden, ogsaa var at see paa Tegningen.“
95. *Fra det indre af domkirken i Siena.* 20/7. *Siena.* Heele Dagen har jeg næsten tilbragt med at *tegne i Domkirken*, man kunne opslaae sin Bopæl her i Aar og havde dog altid nok at bestille. Opholdet her i Sienna behager mig saare vel.“
96. *Gaarden i Bargello i Florens.* Aukt. 1849, V, 9, A, a, nr. 30. 30/7. *Florens.* „Om Morgenen tegnede jeg i det saakaldte Bartcello (læs: *Bargello*) *Gaarden*, der vel er tegnet 1000 Gange af andre, dog alt for malerisk til at jeg ikke kunne lade være at gjøre som de ligesaa ...“
97. *Parti fra Loggia dei Lanzi med udsigt over Piazza della Signoria.* 31/7. *Florens.* „Jeg ... gav mig ... om Morgenen ifærd med at tegne et *Partie fra Loggia (dei) Lanzi* med Udsigt over Piazza (del) Granduc(c)a, jeg alt tidligere havde bemærket som saare smukt.“ Jf. aukt. 1849, V, 9, b, nr. 53: „Parti af Palazzo Vecchio i Florents. 1834“ (fejl for 1837?).

Italien og Sicilien 1839–41.

1840.

- (9/1. *Rom.* „Om Aftenen begynte jeg at tegne i et *Accademie*, hvor en Deel Kunstnere have foreenet dem om at tegne *Costumer af Mænd og Koner fra Rom og Omegn*; jeg glæder mig til denne Aftenbeskjæftigelse.“)
98. *En Pifferaro.* Farvelagt. 10/1. *Rom.* „Om Aftenen tegnede jeg i *Accademiet en Pifferaro*; og siden denne Tegning om Aftenen har begyndt vænder jeg gjerne tilfreds hjem, da jeg har Overbeviisningen om at

- disse Thimer nu blive langt bedre benyttede end tidligere.“ Jf. aukt. 1849, V, 9, A, c, nr. 159: Pifferaro.
99. *Ricotta-mand*. Farvelagt. 11/1. *Rom*. Tegnede i akademiet en „Ricotta Mand“ (sælger af oplagt mælk), „som desværre fik en mindre god Stilling, saa at Lysten til at tegne næsten forgik mig.“ 12/1. Kolorerede „de Costumer, jeg de foregaaende Aftner havde tegnet.“
100. *Kvinde i dragt fra Subiaco*. Farvelagt. Aukt. 1849, V, 9, D, a, nr. 116? *Rom*. 18/1. „Om Aftenen tegnede jeg i Accademiet en Fruentimmer Model med Costume som hun sagde fra *Subiaco*; men dette var lige saa uinteressant og ucorect som igaar Aftes, og Lysten derfor kun ringe for mig.“ Jf. maleriet „Spindende Kone fra *Subiaco*.“ Udst. 1930, nr. 47.
101. *En Ciociara (?)* (kvinde i dragt fra egnen ved Frosinone). 20/1. *Rom*. Tegn. i akad. „et af de smaae Cotscharer (skal formodentlig være „Ciociara“), og var jeg da bedre fornøiet end med det jeg tegnede i Løverdags.“ (Konen fra *Subiaco*). Jf. farvelagt tegning, betegnet „Ciocciaro 1840.“
102. *Kardinalsdragt*. 21/1. *Rom*. „Om Aftenen tegnede jeg en Cardinals Costume, der just ikke hører til de interessanteste.“
103. *Kvinde i dragt fra Albano*. „Di Albano. 1840“. Farvelagt. 33 × 24,5. 22/1. *Rom*. „Om Aftenen tegnede jeg en smuk Albaneserinde Costume . . .“ Jf. aukt. 1849, V, 9, D, c, nr. 147, 151.
104. *Kvinde i dragt fra Abbruzzerne*. „Del Altorito negli Abruzzi. 1840. 38 × 24. Farvelagt. 23/1. *Rom*. „ . . . jeg tegnede om Aftenen en god Costume fra Abbruzzerne . . .“ Jf. aukt. 1849, V, 9, D, a, nr. „115: En Kone fra de Abbruzziske Bjerger. 1840. Coloreret.“
105. *Kvinde i dragt fra Sorrent*. 24/1. *Rom*. „Om Aftenen tegnede jeg en Costume fra Sorrento, men den Stilling man havde givet Modellen behagede mig just ikke.“ Jf. aukt. 1849, V, 9, D, c, nr. 150: „Qvindelig Figur fra Sorrent.“
106. *Pige fra Frascati*. 29/1. *Rom*. „I Accademiet tegnede jeg en Pige fra Frascati . . .“
107. *En munk af ordenen Trinità dei scalzi*. Aukt. 1849, V, 9, D, a, nr. 125 (farvelagt) eller c, nr. 167 (tusch eller blyant). 30/1. *Rom*. „Om Aftenen tegnede jeg en Munk af Ordenen Trinitari Scalzi ved Quattro Fontane Kirken S. Carlino.“
108. *En Pecoraio* (faarehyrde). 31/1. *Rom*. „Jeg tegnede om Aftenen en Peccoraro (dialekt) der iøvrigt hvad Stillingen angik ikke var efter min Smag.“ Jf. aukt. 1849, V, 9, D, b, nr. 130: „En hvilende Faarehyrde. 1840. Blyant med faa anlagte Farver.“
109. *En romersk Carrettiere* (vognmand). 1/2. *Rom*. „Om Aftenen tegnede jeg en Carrettiere, der var ganske uden Interesse, desværre svarer disse Aften Studier ikke til min Forventning, da man alt for meget betjæner sig af de sædvanlige Modeller, der har sammenskrabede Costumer, som

- ikke altid passe til deres Legemer, og foruden denne Mangel, er ogsaa da den større at det characteristiske, ved det ellers at tegne forskjellige Costumer, gaar tabt idet man for ofte faar den samme Person, der blot forandrer Kjolen.“ Jf. aukt. 1849, V, 9, D, b: „Carretiere di Roma. 1840, Blyant med faa anlagte Farver“, samt c, nr. 162, Tusch og Blyant. Jj. aukt. W. & M. 12/2-32, nr. 139: „Staaende Mand med Kridtpibe. Bet. Carrethiere. Bly.“
110. *En landmand.* 3/2. Rom. „Om Aftenen tegnede jeg i Accademiet en ret characteristisk Landmand.“ Jf. aukt. 1849, V, 9, D, c, nr. 155: „Hvilende Landmand. Nr. 161: Landmand fra Campagnen. Nr. 178: En Landmand med sine Børn. Nr. 177: Hvilende Landmand.“ Tusch eller blyant. Jf. tegning (bly og sepia), bet. „Contadino di Campagna. Roma 1840.“ Den kgl. Kbtsml.
111. *Neapolitansk (?) dragtstudie.* 4/2. Rom. „Jeg tegnede tidligere i Accademiet en ligesaa interessant Costume som igaar, denne var fra Provinsen Mettricia (?) i det Neapolitanske (La Metuccia i Abbruzzerne?), og da Tuuren var til mig at stille fik vi ogsaa en ret god Stilling; Noget der ellers ofte mangler paa.“
112. *Rosa Babona som Ciociara.* 5/2. Rom. „Om Aftenen tegnede jeg Rosa Babona som Shozzara (læs: Ciociara).“
(6/2. Rom. „... om Formiddagen ifærd med at gjennemarbejde og colerere nogle af mine Costumer, og saaledes gik Tiiden yderst hurtigt . . .“)
113. *Dragtstudie fra Mola di Gaëta.* Blyant, delvis farvelagt, betegnet „Mola di Gaëta 1840.“ Den kgl. Kbtsml. 6/2. Rom. „Om Aftenen begynte jeg en Costume fra Mola di Gaeta . . .“ 7/2. „Om Aftenen tegnede jeg igjæn Costumen fra igaar, men i en for mig bedre Stilling.“ Jf. aukt. 1849, 9, D, a, nr. 118.
114. *En franciskanermunk.* 8/2. Rom. „Om Aftenen tegnede jeg en Franciscaner Costume, dær imidlertid ikke var ganske rigtig, da Modellen Domenico som sædvanligt havde lovet godt, men bragt slæt; stod det til mig skulle han ikke oftere bruges, da han i det heele tagen ikke er synderlig characteristisk i sine Costumer.“ Jf. aukt. 1849, V, 9, D, c, nr. 144: „En Franciskanermunk. Nr. 175: En Franciskanermunk i en talende Stilling. Nr. 176. Dito, staaende.“ Bly el. tusch.
115. *Model fra bjergene i kostyme.* 10/2. Rom. „Tegningen i Accademiet havde ikke stærkt at betyde, Modellen var en gl. og meget styg Kjærling fra Bjærgene.“
116. *En Ciociara-kone.* 12/2. Rom. „Modellen i Accademiet var iaften en Ciociara Kone, g(amme)l dog ikke just hæslig, jeg tegnede hende med mere Lyst end den jeg havde haft de to foregaaende Aftener.“
117. *Kvinde i dragt fra Procida.* 14/2. Rom. „Om Aftenen tegnede jeg en meget smuk Costume fra Procida, som hævdes end mere da Rose Babona var Modellen.“ Jf. aukt. 1849, V, 9, D, c, nr. 146: „Qvindelig Figur fra Procida. a, nr. 120: En Kvinde fra Procida. 1840. Coloreret.“

118. *Kvinde i dragt fra Nettuno*. Aukt. 1849, V, 9, D, b, nr. 128 el. c, nr. 148. 15/2. *Rom.* „Om Aftenen tegnede jeg en Costume fra Nettuno.“ (16/2. *Rom.* „... tilbragte ... Eftermiddagen med at colorere nogle af mine tegnede Costumer.“)
119. *Pige i dragt fra Abbruzzerne*. 17/2. *Rom.* „Om Aftenen havde jeg igjen en Pige fra Abruzzerne, ogsaa af disse er jeg nu kjed.“ Jf. nr. 104.
120. *En capucinerdragt*. 18/2. *Rom.* „... tegnede (i akademiet) en Capuciner Drakt, som (modellen) Nicolo bedre havde bragt, end det vi tidligere havde haft at tegne.“ Jf. aukt. 1849, V, 9, D, c, nr. 166, citeret under nr. 11.
121. *Modellen Niccolo som Brigante*. Aukt. 1849, V, 9, D, c, nr. 157-158. 19/2. *Rom.* „Jeg tegnede i Accademiet Nicolo som Brigante (bandit), en Costume jeg iøvrigt har fra min første Reise.“
122. *En ordensbroder*. 20/2. *Rom.* „Om Aftenen tegnede jeg en af Broderskabet til Angeli Custode ...“
123. *En romersk karnevalsdragt*. 21/2. *Rom.* „... jeg tegnede (om aftenen) en Carnevals Costume, der dog kun var daarlig.“
124. *En pilgrim*. Aukt. 1849, V, 9, D, c, nr. 168. 24/2. *Rom.* „... tegnede (om aftenen) en Pilgrim i Accademiet ...“ Jf. tegning (bly, tildels farvelagt), betegnet „Pellegrino“. Den kgl. Kbtsml.
125. *En landmand*. 25/2. *Rom.* „I Accademiet tegnede i Aften en Landmand, mindre interessant.“ Se nr. 110 med henvisninger. Jf. Udst. Dansk Kunst fra Italien, 1909, nr. 493: Landarbejdere.
126. *En romersk Carrettiere*. 26/2. *Rom.* „Om Aftenen tegnede jeg en Carrettiere, rigtigere i Costumen end den jeg tidligere har gjort.“ (Se nr. 109, m. henvisn.).
(11/3. *Rom.* „Tegnet noget paa mine Costumer om Formiddagen ...“)
127. *Rosa Babona i kostyme (i profil, med brocca) fra Sonnino ved Terracina*. „Sonnino“. 29,5 × 18,7. Blyant. 14/3. *Rom.* „Om Aftenen tegnede jeg en smuk Costume efter Rosa Babona fra Sonnino, hun er næsten den af alle vore Modeller, der behager mig mest, da man ved hende omendskjøndt hun vel, som oftest, staar uroligt, dog altid har Leilighed til at studere noget smukt.“
128. *Kvinde i dragt fra Ischia*. Aukt. 1849, V, 9, D, c, nr. 149. 16/3. *Rom.* „Om Aftenen tegnede jeg en ret net Costume fra Ischia.“
129. *En mand med tre børn*. 18/3. *Rom.* „Om Aftenen blev blot tegnet ubetydeligt, en Mand med 3 Børn havde vi til Model; kun paa Rolighed var der ikke at tænke, da de alle Øieblikke forandrede Stilling.“ Jf. aukt. 1849, V, 9, D, c, nr. 178: „En Landmand med sine Børn“ (cit. under nr. 110).
130. *En Pifferaro*. 21/3. *Rom.* „... igaar havde vi en Pifferaro (paa akad.).“ Se nr. 98.
131. *Kone fra Abbruzzerne*. 21/3. *Rom.* „... om Aftenen tegnede jeg en Kone fra Abruzzerne.“ Se nr. 104.

132. *En pilgrim.* 23/3. *Rom.* „Om Aftenen tegnede jeg i Accademiet en Pilgrim, den vi alt tidligere engang have haft.“ Se nr. 124.
133. *En romersk jæger.* 24/3. *Rom.* „... om Aftenen tegnede jeg en romersk Jæger.“ Jf. aukt. 1849, V, 9, D, c, nr. 179: „En Jæger“.
134. *En kone fra bjergene ved Tivoli, med et barn.* 28/3. *Rom.* „Om Aftenen tegnede jeg en ubetydelig Costume, en Kone fra Bjærgene i Nærheden af Tivoli med et barn.“ Jf. aukt. 1849, V, 9, D, c, nr. 181: „Qvindelig Figur fra Tivoli.“ Jf. farvelagt tegn. Kone med barn i vugge. Bet. „Cerbera“. 17,5 × 24.
135. *Kvinde i Teresianerdragt.* 2/4. *Rom.* „Om Aftenen tegnede jeg en Teresianer Costume der var ligesaa interessant som den af Ordenen *St. Francesco di Paolo*, som vi havde igaar.“
136. *Ordensdragt.* Se foregaaende nr.
137. *Modellen Giovannella i kostyme.* 3/4. *Rom.* „Om Aftenen havde vi Giovannella til Model, hvilket just ikke behagede mig, da hun er en af de slætteste til at staae, og saare uædel af Former.“
138. *Kostyme fra Albano.* 7/4. „I Accademiet tegnede jeg om Aftenen en Costume fra Albano efter Ortolana, som vi tidligere alt engang har haft.“ (Se nr. 103).
139. *Modellen Niccolo som Brigante.* 14/4. *Rom.* „Om Aftenen tegnede jeg Niccolo i hans Røverdragt, omendskjøndt jeg alt have nok af den Slags.“ (Se nr. 121).
(18/7. *Palermo.* „Jeg gik om Formiddagen lidt ud for at tegne i *St. Domenico*, dog snart maatte jeg igjæn vænde hjem med uforrettet Sag.“ (syg: „min gl. Opkastelse har igjæn indfunden sig“). Jf. maleri nr. 73).
140. *Fra Capucinerklostret i Palermo.* 22/7. *Palermo.* „Jeg gik om Morgenen ud til Capputzinerne, hvor jeg begynte at tegne noget oppe i deres Arbeids Værelser; men jeg mærkede kun alt for snart, at jeg ikke var saa vel, at jeg kunne udrætte noget, og jeg begav mig derfor hjem.“
141. *Gaarden i Palazzo Cattolica i Palermo.* Aukt. 1860, nr. 19. 28/7. „Om Eftermiddagen tegnede jeg lidt henne i *Palazzo Catolia* (læs: *Cattolica*) ...“ 2/8. „... for imidlertid at foretage mig noget gik jeg hen og tegnede Garden (læs: *Gaarden*) af Palazzo Catolio færdig, jeg havde begynt den forgangne Eftermiddag.“
142. *Parti ved Porta Felice.* 30/8. *Palermo.* „Om Formiddagen tegnede jeg lidt nede ved Porta Felice, men dette gaar ikke her som i *Girgenti*, hvor jeg kunne male et Studie og enda faae et *Par Tegninger* (se malerifortegn. nr. 80) gjort om Dagen, hær maae jeg lade mig noie med en Tegning, thi naar jeg har spiiet duer jeg ikke mere til noget rigtigt ...“ Jf. aukt. 1849, V, 9, B, nr. 98: „Havnen ved Palermo med et Skib i Forgrunden. 1840. Nr. 99: Samme Havn med Baade paa Stranden. 1840. Nr. 100: Indre Parti af samme Havn med Skibe.“ Samme motiv? skitsebogsblad, bly og sepia.
143. *Parti ved Porta San Giorgio.* 31/8. *Palermo.* „... begynte lidt ude af Porta

St. Giorgio om Eftermiddagen; men noget ordentligt er det dær plat umuligt at gjøre for Folk, dær er yderst paaatrængende; men da de tillige er yderst artige kan man ikke blive vred paa dem, da deres naturlige Nysgjærrighed tillige med Uvidenhed om hvad dær er passende driver dem til at falde en til Besvær naar man vil tegne eller male; saalænge som man enda blot tegner Huuse, Bjerge eller døde Ting gaar det an; men naar jeg vil sætte Folk Papiret er det rent galt, og man strømmer til fra alle Kanter.“

144. *Havnen i Palermo.* Med et skib i forgrunden. „Palermo 1840. M. R.“ Bruunt papir, blyant og hvid dækfarve. 25 × 40. 1/9. *Palermo.* „... om Eftermiddagen tegnet lidt ved Marinen ude forbi Flora (parken La Flora), hvor det dog for mig var ligesaa uroligt at arbeide som hvor jeg var igaar (se nr. 143), hvad jeg derfor kan faae gjort er ubetydeligt ...“ Se henvisninger til nr. 142. Jf. aukt. 1849, V, 9, B, nr. 98: „Havnen ved Palermo med et Skib i Forgrunden. 1840. 99: Samme Havn med Baade paa Stranden. 1840. 100: Indre Parti af samme Havn med Skibe.“
145. *Gadeparti uden for Porta San Giorgio i Palermo.* 10/9. *Palermo.* „Om Eftermiddagen tegnede jeg et Partie af *Gaden udenfor Porta St. Giorgio*, omgjøven som sædvanlig af en stor Mængde Mennesker, hvem et Svin paa min Tegning især behagede.“ Jf. aukt. 1849, V, 9, B, nr. 101: „Scene af det daglige Liv. Sign. Palermo al burgo. 1840. Sepia.“ Skitse hertil gengivet i „Fra Rørbyes Skitsebøger“.
146. *Gadeparti ved domkirken i Palermo.* 26/9. *Palermo.* „Om Eftermiddagen begynte jeg at tegne den smukke Gade med Figurerne, paa venstre Siide af Domkirken. Skade at Tiiden vist ikke vil tillade at jeg kan male dette.“ Se henvisn. under nr. 145.
147. *Brønden ved Seraillets port i Konstantinopel.* Udført i Rom som gave til Chr. VIII. 16/11. *Rom.* „Om Formiddagen begynte jeg en Tegning til Kongen (Christian VIII), som skal sændes hjem og overleveres som mit ringe Bidrag til det A(l)bum Accademiets Medlemmer gav ham i Anledning af hans Fratrædelse som Accademiets Præsident (præses). Jeg har dertil valgt *Brønden ved Seraillets Port i Konstantinopel.*“ Forts. 17-18/11. „Fremdeles idag (18/11) beskæftiget med min Tegning, der tager mig lang Tiid, da jeg gjerne vil gjøre den saa god at den kunne indtage en fordelagtig Plads i Kongens Album. Hær maae altsaa ene arbeides for Æren.“ Forts. 20/11. 21/11. „Jeg ænte idag min Tegning til Kongen, jeg tror den ikke er bleven saa helt gal, omendskjondt den vel ikke har de Skjönheder som Aquarel Malere veed at lægge i deres Sager, min Tegning er mere at betragte som en coloreret Skidse til et Malerie hvor Efecten ville blive mere iøefaldende fremhævet. Jeg haaber imidlertid at jeg ikke vil faae Utak derfor af høie Vedkommende.“ Jf. nr. 68. Chr. VIII ejede et maleri af samme emne, (udst. 1846, nøje beskrevet i Reitzels fortegn. s. 580). „Af Hans Majestæt Kongen for et Malerie

- forestillenden Brønden ved Seraiets Port i Constantinopel . . . 500 Sp.“
(Regnsk. 28/5-1846). Bet. „M. Rørbye. 1846.“
148. *Modellen Niccolo i munkedragt(er)*. 18/12. Rom. „I Mangel af Plads hjemme tegnede jeg idag henne hos Nebelung (arkitekten N. S. Nebelong, se note 137) nogle Munke Costumer efter Nicolo . . .“ Jf. aukt. 1849, V, 9, D, nr. 173, 175, 186 (forskellige munke).

1841.

149. *Kopi(er) efter akvarel(ler) af Wittmer*. 18/4. „Arbeidet om Formiddagen; jeg er ifærd med at copiere en Aquarel Tegning *Wittmer* (maleren Joh. W., jævnfør s. 13) har laant mig, og for første Gang har jeg betjænt mig af det engelske Torschion (? ulæseligt) Papir, der synes at have saa mange Fordeele i Vandfarve at det høiligt fortryder mig at jeg ikke tidligere har betjænt mig deraf, da jeg dog ofte har hørt det meget roest.“ Forts. 19/4. 20/4. „Idag ente jeg min lille Tegning der ikke er bleven saa ilde; den har gjivet mig Lyst til oftere at gjøre Tegninger paa denne Maade.“ 21/4. „Besøgt Wittmer og tegnet det øvrige af Formiddagen.“ 22/4. „Tegnet saavel Formiddag som Eftermiddag, jeg har faaet Sager hos Wittmer, der interesserer mig at copiere da jeg nu ikke har Tiid hær til at søge saadanne Studier paa Landet. Jeg bragte ham idag til Gjængæld nogle af mine *Dyre Studier*, og da der var *en Deel Kameler* deriblant tror jeg han var meget tilfreds, da han just manglede saadant til hans tyrkiske Sager.“
150. *Parti (og studietegninger?) fra Villa Borghese i Rom*. 9/5. Rom. „Om Morgen tidlig gik jeg ud i Villa Borgese og tilbragte dær heele Formiddagen ret behageligt med at tegne; jeg forsyner mig med *Studier af Pinnier*, hvoraf jeg hidindtil ingen har haft. Paa Grund af den stærke Varme var der kun meget faa Folk i Villaaen og jeg sad derfor ganske roligt.“ 27/5. „Jeg tegnede om Formiddagen ude i Villa Borgese . . .“

